

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

Yıl : 1970, Sayı : 97-108

BU YIL İÇİNDE YAYINLANAN BAŞLICA KONULAR

(YAZILARDAN SONRA YER ALAN BİRİNCİ RAKAM DERGİNİN
SAYISINI İKİNCİ RAKAM DA SAYFASINI GÖSTERİR)

YAZAR ADLARINA GÖRE YAZILAR

ANAR Armağan	— Alınganlık, CII-11
— Kadınlar, XCVIII-13
— Kokteyl, CVII-27
— Milletlerarası Toplantılar, CIV-19
— Mini-Midi-Maksi, C-21
— Yataklı Vagon, CVIII-11	ÖZGİRGİN Meliha	— Yünün Kimyasal Tanımlama Değerlerinin Tesbitinde Son Çalışmalar, CIV-11
ARMSTRONG O. K.	— Dünyaya Stark Elmalarını Yayan Bir Ailenin Hikâyesi, CII-19, (Çev. G. Atakan)	ÖZGÜR Zehra	— Tekstil Maddelerinin Ticarî Rutubeti Standardı, CVII-15
BENİCE Macit	— Plastiklerin Yarattığı Malzeme Reformu ve Standardizasyon, XCVIII-10	SİPAHİ Fahir	— Amonyum Nitrat (Gübre olarak kullanılan) Standardı, XCIX-17
— Amonyum Sülfat (Gübre olarak kullanılan) Standardı, C-15
BERKÜN Taner İ.	— Hindistan Metrik Sisteme Geçişte Başarıya Ulaştı, CII-27	SÜNTER Faruk A.	— Ata'nın Yolundayız, CVII-3
— Büyük Toplantıya 45 Gün Kaldı, CIII-3
— Dünya Standardlar Günü'nün Ardından, CVI-3
— ISO Kongresinin Ardından, CV-3
— Milletlerarası Fındık Toplantısı, XCIX-3
— Milletlerarası Standardizasyonda Tarihî Bir Dönemeç, XCVII-3
— Mühendis ve Mimar Odaları Kongreleri ve TSE, XCVIII-3
— Standardizasyon Tarihimizde Önemli Bir Olay, CIV-3
— Tüketici Sorunları ve Standardizasyon, CI-3
— 100. Sayı, C-3
EROL Hasan Tahsin	— Taze Fasulye, Taze Bezelye, Pırasa Standardları, CVIII-19	TAN Kemâl	— Termoplastik Yalıtkan Şerit Standardı, CIV-17
— Tüp Biçimi Floresan Lambalar İçin Işıklı Yol Vericiler Standardı, CVIII-19
— Yalıtma Koordinasyonu Standardı, CI-23
— Yuvarlak Emaye Bakır İletkenler Standardı, CII-17
ERKAN Ayhan	— Aydınlatma Armatür Camları Standardı, XCIX-15	TATAROĞLU Kemâl	— Sentetik Kauçuk Manşetli Yağ Keçeleri Standardı, CIV-15
CAN Fahrettin	— Yemeklik Bitkisel Yağlar Standardları CVIII-15		
GÜREL M.	— Elektrikli İnsan Asansörleri Standardı, CIII-17		
KAPLAN Morris	— Emniyet, Standardlar ve Mevzuat, CVIII-25, (Çev: İ. Taner Berkün)		
KUTLUTAN İbrahim	— Domates Standardı, XCVII-17
— Yapı ve Yapı Malzemelerinin Standardizasyonu ve Kalite Kontrolü, XCVII-9		
ORHUN Oktay	— Alaturka ve Alafranga Hela Taşları Standardları, XCVIII-15		
ORSAN Fuat F.	— Av Tüfekleri Standardı, CVII-17		
ÖZGİRGİN Ferit	— Tekstil Mamullerinde Yanmazlık, XCVII-25		

TOKER Rahmi

- Kayın Kerestesi Standardı, XCVII-15
- Meşe Kerestesi Standardı, XCVIII-16

UYGUNER Muzaffer

- Ambalaj Fikrinin Gelişimi ve Standardlaştırma, C-19
- Ambalaj Standardları ve Ambalaj Laboratuvarı, CIII-27
- 1970 Ankara ISO Genel Kurul Toplantısı, CII-3
- Çiçeklerin Standardlaştırılması, CII-13
- İmar ve İskân Bakanlığının Standard Denetiminde Rolü, CVIII-13
- Koruyucu Eldivenler Standardlarına Doğru, CIII-11
- Kumaşlarda En Sorunu, XCVIII-19

UYYSAL Güngör

- Sanayi Bakanlığı Memurlarının İzmir Seminerinden İzlenimler, CVII-19
- Standard Denetleyicisi Olarak Tüketiciler, XCVII-28
- Standarda Uygunluk Markası Nedir? XCIX-13
- Yeni İthalât Rejiminde Standartlar, XCVII-6

ÜNVER Fuat

- Gıda Maddelerinin Ambalajında Kullanılan Plastikler ve Toksikite Faktörleri, CVII-22

YALÇIN Hayri

- Ev Tipi Su Sayaçları Standardı, CII-15
- Kremayerli Krikolar Standardı, CIII-15
- Sülfatlı Cüruf Çimentosu (SCÇ 325) Standardı, XCVIII-17

ZORLU İrfan

- Ahşap İç Kapı Kasaları Standardı, C-17

YAZI ADLARINA GÖRE SIRALAMA

- Ahşap İç Kapı Kasaları Standardı, C-17, (İrfan Zorlu)
- Alaturka ve Alafranga Hela Taşları Standartları, XCVIII-15 (Dr. Oktay Orhun)
- Alınganlık, CII-11 (Armağan Anar)
- Ambalaj Fikrinin Gelişimi ve Standardlaştırma, C-19 (Muzaffer Uyguner)
- Ambalaj Standardları ve Ambalaj Laboratuvarı, CIII-27 (M. Uyguner)
- Amonyum Nitrat (Gübre Olarak Kullanılan) Standardı, XCIX-17 (Fahir Sipahi)
- Amonyum Sülfat (Gübre Olarak Kullanılan) Standardı, C-15 (Fahir Sipahi)
- Ata'nın Yolundayız, CVII-3 (Faruk A. Sünter)
- Av Tüfekleri Standardı, CVII-17 (Fuat Orsan)
- Aydınlatma Armatür Camları Standardı, XCIX-15 (Ayhan Erkan)
- 1970 Ankara ISO Genel Kurul Toplantısı, CII-3 (Muzaffer Uyguner)
- Büyük Toplantıya 45 Gün Kaldı, CIII-3 (Faruk A. Sünter)
- Çiçeklerin Standardlaştırılması, CII-13 (Muzaffer Uyguner)
- Domates Standardı, XCVII-17 (İbrahim Kutlutan)
- Dünya Standardlar Günü'nün Ardından, CVI-3 (Faruk A. Sünter)
- Dünyaya Stark Elmalarını Yayan Bir Ailenin Hikâyesi, CII-19 (O. K. Armstrong)
- Elektrikli İnsan Asansörleri Standardı, CIII-17 (M. Gürel)
- Emniyet, Standardlar ve Mevzuat, CVIII-25 (Morris Kaplan)
- Ev Tipi Su Sayaçları Standardı, CII-15 (Fuat Ünver)
- Gıda Maddelerinin Ambalajında Kullanılan Plastikler ve Toksikite Faktörleri, CVII-22 (Güngör Uysal)
- Hindistan Metrik Sisteme Geçişte Başarıya Ulaştı, CII-27 (Taner Berkün)
- ISO Kongresinin Ardından, CV-3 (Faruk A. Sünter)
- İmar ve İskân Bakanlığının Standard Denetiminde Rolü, CVIII-13, (Muzaffer Uyguner)
- Kadınlar, XCVIII-13 (Armağan Anar)
- Kayın Kerestesi Standardı, XCVII-15 (Dr. Rahmi Toker)
- Kokteyl, CVII-27 (Armağan Anar)
- Koruyucu Eldivenler Standardlarına Doğru, CIII-11 (Muzaffer Uyguner)
- Kremayerli Krikolar Standardı, CIII-15 (Fuat Ünver)
- Kumaşlarda En Sorunu, XCVIII-19 (Muzaffer Uyguner)
- Meşe Kerestesi Standardı, XCVIII-16 (Dr. Rahmi Toker)
- Milletlerarası Fındık Toplantısı, XCIX-3 (Faruk A. Sünter)
- Milletlerarası Standardizasyonda Tarihi Bir Dönemeç, XCVII-3 (Faruk A. Sünter)
- Milletlerarası Toplantılar, CIV-19 (Armağan Anar)
- Mini-Midi-Maksi, C-21 (Armağan Anar)
- Mühendis ve Mimar Odaları Kongreleri ve TSE, XCVIII-3 (Faruk A. Sünter)
- Plastiklerin Yarattığı Malzeme Reformu ve Standardizasyon, XCVIII-10 (Macit Benice)
- Sanayi Bakanlığı Memurlarının İzmir Seminerinden İzlenimler, CVII-19 (Muzaffer Uyguner)
- Sentetik Kauçuk Manşetli Yağ Keçeleri Standardı, CIV-15 (Kemal Tataroğlu)
- Standard Denetleyicisi Olarak Tüketiciler, XCVII-28 (Muzaffer Uyguner)
- Standarda Uygunluk Markası Nedir? XCIX-13 (Muzaffer Uyguner)
- Standardizasyon Tarihimizde Önemli Bir Olay, CIV-3 (Faruk A. Sünter)
- Sülfatlı Cüruf Çimentosu (SCÇ 325) Standardı, XCVIII-17 (Hayri Yalçın)

- Taze Fasulye,, Taze Bezelye, Pırasa Standardları, CVIII-19 (Hasan Tahsin EROL)
- Tekstil Maddelerinin Ticarî Rutubeti Standardı, CVII-15 (Zehra Özgür)
- Tekstil Mamûllerinde Yanmazlık, XCVII-25 (Ferit Özgirgin)
- Termoplastik Yalıtkan Şerit Standardı, CIV-17 (Kemal Tan)
- Tüketici Sorunları ve Standardizasyon, CI-3 (Faruk A. Sünter)
- Tüp Biçimi Floresan Lambalar için Işıklı Yol Vericiler Standardı, CVIII-17 (Kemal Tan)
- Yalıtma Koordinasyonu Standardı, CI-23 (Kemal Tan)
- Yapı ve Yapı Malzemelerinin Standardizasyonu, Kalite Kontrolü, XCVII-9 (İbrahim Kutlutan)
- Yaş meyve ve Sebzelerin Uluslararası Standardizasyonu, CVIII-22, 23
- Yataklı Vagon, CVIII-11, (Armağan Anar)
- Yemeklik Bitkisel Yağlar Standardları, CVIII-15 (Fahrettin CAN)
- Yeni İthalât Rejiminde Standardlar, XCVII-6 (Muzaffer Uyguner)
- Yuvarlak Emaye Bakır İletkenler Standardı, CII-17 (Kemal Tan)
- Yünün Kimyasal Tanımlama Değerlerinin Tesbitinde Son Çalışmalar, CIV-11 (Dr. Meliha Özgirgin)
- 100. Sayı, C-3 (Faruk A. Sünter)

H A B E R L E R

- Afnor'un Eski Genel Müdürü TSE'yi Ziyaret Etti, CIII-7
- AN-KA Kabloları da TSE Markasını Taşıyacak, CVII-9
- Arçelik ve AEG Çamaşır Makinalarının da Türk Standardına Uygun Bulundukları Anlaşıldı, C-9
- Arçelik ve AEG Markalı Buzdolapları Bundan Böyle TSE'nin Garantisini Taşıyacak, XCIX-7
- Avrupa Ekonomik Komisyonu (ECE) Standardizasyon Ekspertler Grubu TSE'de Toplanıyor, XCVIII-24
- Avrupa Ekonomik Komisyonu (ECE), Standardizasyon Politikasından Sorumlu Hükümet Temsilcileri Toplantısı Yapıldı, XCVII-20
- Avusturya'da Standardizasyonun Ellinci Yılı Kutlandı, CVI-23
- Balatalar Konusunda da TSE Markası Anlaşması Yapıldı, CIV-9
- Basınımız Dünya Standardlar Günü'ne Büyük İlgi Gösterdi, CVI-14
- Balfak Balastlarına da TSE Markası Verildi, C-9
- Bayındırlık Bakanlığı TSE Markasını Arıyor, CVII-9
- 1969 - 1970 Döneminde Türk Standardları Enstitüsü'nün Faaliyetleri, CI-17
- BSI Genel Direktörü Mr. H.A.R. Binney Emekli Oluyor, XCVIII-24
- BSI'dan Bir Heyet TSE'yi Ziyaret Etti, XCIX-5
- Cenevre'de Yoğun Çalışmalar, C-25

- CENTO Bilimsel Çalışmaları Tahran'da Yapıldı, CIII-7
- CERTICO Toplanıyor, CVII-21
- CERTICO üyeleri belli oldu, CVIII-21
- Deprem Büyük Can ve Mal Kaybına Yol açtı, XCIX-27
- Deri-Gön ve Kösele Tüzüğü Yürürlükten Kaldırıldı, XCIX-5
- DEVCO'nun Yeni Üyeleri, CIII-23
- Doğumda Kullanılan Tıbbi Alet ve Cihazlar Standardlaştırılıyor, CIII-23
- Dr. F. L. Laque ISO Başkanlığına Seçildi, CV-27
- Dr. Laque ISO için Tek Başkan Adayı, XCIX-21
- Dünya Standardlar Günü, XCIX-21
- Dünya Standardlar Günü, CVI-5
- Dünya Standardlar Günü Bütün Yurtta Kutlandı, CVI-12
- Dünya Standardlar Günü Dolayısı İle Ankara Televizyonu Bir Seri Yayın Yaptı, CVI-19
- Dünyada Standardlar Günü Geniş Ölçüde Kutlandı, CVI-20
- Dünya Standardlar Günü TSE'de Kutlandı, CVI-3
- E. C. E. Ekspertler Gurubu Çalışmaları TSE'de Başladı, XCIX-19
- E. C. E. İcra Sekreteri ISO Başkanı ile Görüştü, XCIX-23
- Ege Tütün İhracatçıları Birliği TSE Ailesine Katıldı, XCVII-5
- Elektrik Mühendisleri Odasının IV. Teknik Kongresi Toplandı, XCVIII-22
- Eski ISO Başkanlarından Dr. Hilding Törnebohm Öldü, XCVIII-25
- Fındık ve Antep Fıstığı Ortak Standard Tasarılarına Son Şekilleri Verildi, C-22
- Fransa'da Standardlar Büyük Ölçüde Tasarruf Sağlıyor, XCVII-23
- Genel Kurul İle Birlikte Dört Uluslararası Açık Oturum Yapıldı, CV-26
- Genel Kurmay Başkanlığı Satın Almalarda Türk Standardlarına Uygunluk Arıyor, XCVIII-5
- Giyim Eşyasında Ölçü Birliği Sağlanıyor, XCVIII-23
- Güney Afrika'da Sokak Levhaları Standardlaştırılıyor, XCVIII-24
- Günün Yorumu, (Dünya Standardlar Günü ile ilgili radyo yazısı) CVI-17
- Ham Deri Standardizasyonu Büyük Tasarruf Sağlıyor, XCIX-25
- ICAITI, ISO'dan Ayrıldı, XCVIII-24
- IEC'nin Yeni Başkanı S. E. Goodall, CIII-21
- IEC Başkanı Mr. S. E. Goodall'ın Yayınladığı Mesaj CVI-7
- ISO, Ahşap Parkeler Standardını hazırladı, CVIII-21
- ISO'nun Ankara'da Yapacağı Teknik Çalışmaların Programı Kesinleşti, CIV-20
- ISO'nun 8. Dönem Toplantıları Münasebeti ile Yapılan Komite Çalışmaları ve Sosyal Programlar, CV-28
- ISO Ankara 1970 Toplantıları Programı, CIV-21
- ISO Ankara - 1970 Açılış Töreni, CV-11

- ISO Başkanının ayrılış mesajı, CVIII-3
- ISO Başkanı Faruk A. Sünter'in Yayınladığı Mesaj, CVI-6
- ISO, Deprem Zararlarını Azaltacak Tedbirler Üzerinde Çalışıyor, CVIII-21
- ISO Genel Kurul Gündemi Belli Oldu, CIV-20
- ISO Genel Kurulu Cevdet Sunay'a Şükranlarını Bildiren Bir Karar Aldı, CV-9
- ISO Genel Kurulu T. B. M. M. de Törenle Çalışmaya Başladı, CV-9
- ISO İcra Komitesi Nisan'da Toplanıyor, XCIX-21
- ISO, İnşaat Projeleri İle İlgili Sembolleri Standardlaştırdı, CVIII-21
- ISO İşaret ve Sembolleri Standardlaştırıyor, CI-33
- ISO Kadrosuna Milletlerin İnsan Gücü Katkısı, CVIII-21
- ISO Kongresi Hazırlıkları İlerliyor, CII-5
- ISO Kongresi Hazırlıklarına Hız Verildi, CIII-5
- ISO Konseyi Ankara'da Toplandı, CV-6
- ISO Merkezi de Hazırlıklarını Tamamladı, CIV-20
- ISO, Motosiklet Koruyucu Başlıklarını Standardlaştırdı, CVII-21
- ISO, Sarsıntı ve Titreşimlerin Doğurduğu Tehlikeleri Önlemeye Çalışıyor, CIII-23
- ISO, Standardizasyonun Ekonomik Etkilerine Dair Çalışmalarına Hız veriyor, CII-27
- ISO, Tekstilde Tek Ölçü Sistemine Gidiyor, CIII-21
- ISO, UNIDO İle İşbirliği Yapıyor, CIII-21
- ISO ve IEC Arasındaki İşbirliği ve Anlayış Köşeyi Döndü, CI-31
- ISO ve IEC, Ortak Patent Politikasını Tesbit Ediyor, CIII-25
- İki Ülke Daha Metrik Sisteme Geçişini Kabul Etti, CII-27
- II. Türkiye Sevk ve İdarecilik Kongresi Toplanacak, CIV-9
- İlk Dünya Standardlar Günü 14 Ekimde Kutlanıyor, CV-32
- İlk Fransız Standardının Ellinci Yıl Dönümü Pariste Kutlandı, CII-22
- Kıbrıs ISO'dan Ayrıldı, CIII-21
- Kooperatifçiler Standardizasyona Önem Veriyor, CII-25
- Mecburî Kılınan Türk Standardları, CV-31
- MPM Genel Kurulu TSE'de Toplandı, CII-7
- Mühendis ve Mimar Odalarının Yıllık Genel Kurul Toplantıları Şubat Ayında Yapıldı, XCVIII-20
- Orman Mühendisleri III. Teknik Kongresi Toplandı, XCVII-13
- XXXV. IEC Genel Toplantısı Washington'da Yapıldı, CI-30
- Pamuğun Ölçüme Dayanan Lif Özelliklerine Göre Objektif Olarak Değerlendirilmesi, CI-25
- Pamuklarımızın da Standard Bir Düzene Sokulması İsteniyor, XCVIII-5
- Pamukların Kontrolüne Dair Tüzük'ün 17. Maddesine Bir Fıkra Eklendi, CIV-9
- Prof. J. Serlachius Öldü, XCVII-23
- PVC Borulara da TSE Markası veriliyor, CVIII-5
- Sanayi Bakanlığı Standardizasyon Eğitimine Devam Ediyor, CVII-7
- VIII. ISO Genel Kurul Toplantılarının Bütün Hazırlıkları Tamamlandı, CIV-5
- Silâhlı Kuvvetlerimiz de Standardizasyona Önem Veriyor, XCVII-5
- Sovyetler Birliğinde Standardlar Komitesi Bakanlık Seviyesine Yükseltildi, CVII-21
- Süt Verimi İle İlgili Kayıt İşlemleri Standardlaştırılıyor, CIII-23
- Tercüme Kabinleri Standardlaştırılıyor, CIII-23
- M. T. O. Hububat Teknolojisi Laboratuvarı Açıldı, XCVII-19
- TSE Başkanı F. A. Sünter, Thai Standardlar Enstitüsü Ziyaret Etti, CVIII-20
- TSE'nin X. Genel Kurulu 18 Mayıs'ta Toplanıyor, C-5
- TSE'nin Tatili Sona Erdi, CIV-9
- TSE'nin Yeni Dönem İş Programı Hazırlanıyor, XCIX-5
- TSE Garanti Markası Alan Firmalar Çoğalıyor, XCVII-5
- TSE Hazırlık Guruplarında, XCVII-7; XCVIII-9; XCIX-11; C-11, CIII-9; CVII-13, CVIII-9
- TSE Hazırlık Gurupları Teşekkül Etti, CII-5
- TSE Hazırlık Gurupları Üyeleri Tesbit Olunuyor, CI-11
- TSE, İstanbul'da Bir Sergiye Katıldı, XCIX-9
- TSE Laboratuvar Müdürü Argun Dağcıoğlu Fen Doktoru Ünvanını Aldı, XCVII-13
- TSE Markası Alan Firmalar ve Üzerlerine Marka Konulan Mamüller, C-13; CI-29; CIII-13; CVII-11.
- TSE Markası Verilen Sanayi Alanı Gelişiyor, CVI-25
- TSE Olağanüstü Genel Kurulu Toplandı, CVI-8
- TSE X. Genel Kurulu Toplandı, CI-5
- TSE X. Genel Kuruluna Katılan Üyeler, CI-14
- Türkiye'de Tahlil Standardlarının Tarihçesi, XCVII-19
- TSE Teknik Kurulu Aralık ayında 11 standard kabul etti, CVIII-5
- TSE Teknik Kurulu Mart Ayında Sekiz Türk Standardını Kabul Etti, XCIX-9
- TSE Teknik Kurulu 16 Yeni Standard Kabul Etti, CVII-5
- TSE Teknik Kurulu 14 Standardı Kabul Etti, XCVIII-7
- TSE Teknik Kurulu, Yeni Dönemin İlk Toplantısını Yaptı CIII-5
- TSE Teknik Kurulu 116 Standardı Kabul Etti, C-6
- Tüketici haklarının korunması ile ilgili seminer TSE'de yapılıyor, C-9
- Tüketici Sorunları Semineri TSE'de Yapıldı, CI-21
- 7. Türk Kooperatifçilik kongresi toplandı, CVIII-7
- Türkiye Radyolarında Dünya Standardlar Günü'ne Geniş Bir Yer Ayrıldı, CVI-16
- Uluslararası Standardizasyon Teşkilâtının Sekizinci Dönem Toplantıları Ankara'da Yapıldı, CV-5
- Uluslararası Ticareti Güçleştiren Engeller, CVIII-21
- Yabancı Oto Lâstikleri Uzmanları TSE'de XCIX-5
- Yapı Endüstri Merkezi Temsilciler Kurulu İkinci Yıllık Toplantısını Yaptı, XCVII-19
- Yemeklik Bitkisel Yağlar Standardlarının Hazırlığı Son Safhada, CIII-7
- Yeni Yayınlanan Türk Standardları, XCVII-6; XCVIII-5; CI-11; CII-9; CIII-19; CVII-9

STANDARD

EKONOMİK VE TEKNİK DERGİ

YIL : 9

SAYI : 108

ARALIK 1970

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ISO Başkanının Ayrılış Mesajı	3
TSE'den Haberler	5 - 9
Yataklı Vagon	11
İmar ve İskân Bakanlığının Standard Denetiminde Rolü	13
Yemeklik Bitkisel Yağlar Standardları	14 - 15
Tüp Biçimi Floresan lambalar için Işıklı Yol Vericiler Standardı	16 - 17
Taze Fasulye, Taze Bezelye, Pırasa Standardları	19
Standard Dünyasından Haberler	20 - 21
Yaş Meyve ve Sebzelerin Uluslararası Standardizasyonu	22 - 23
Emniyet, Standardlar ve Mevzuat	25 - 27
Summary Of Contents	29 - 32

NEGATİBEY CADDESİ
ANKARA

31 Aralık 1970 tarihinde basılmıştır.

STANDARD

*Sayın Okurlarının
yeni yılını tebrik eder,
işlerinde başarılar diler.*

BU SAYIMIZ

Bu sayıda, ISO Başkanı Faruk A. Sünter'in «ayrılış mesajı» nı veriyoruz. Bütün dünyaya Fransızca, İngilizce ve Rusca olarak yayılan bu mesajın Türkçesini STANDARD yayınlamış olmaktadır. Sünter, bu mesajında çok ilginç noktalara değinmiştir.

Ay içinde toplanan Teknik Kurul, 11 yeni standard kabul etmiştir. Böylece, standardların sayısı 900'e yaklaşmıştır.

Bu sayıda üç standard yazısı veriyoruz. Bunlar önemli konuları kapsayan standardlarla ilgilidir.

Faruk A. Sünter, Aralık ayı başında Thailand'a gitmiştir. Thai Standardlar Enstitüsü'nü de ziyaret eden Sünter'in bu ziyaretle ilgili izlenimlerini iç sayfalarımızda bulacaksınız.

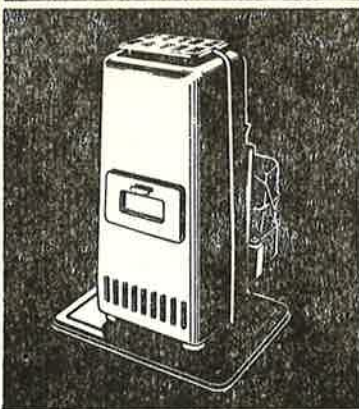
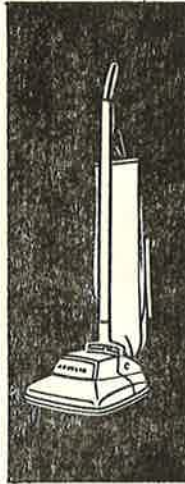
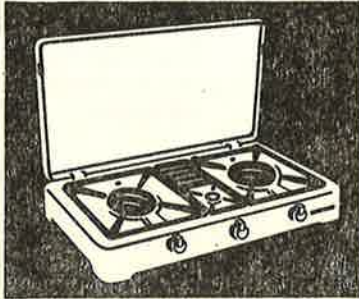
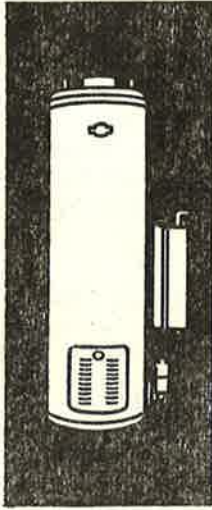
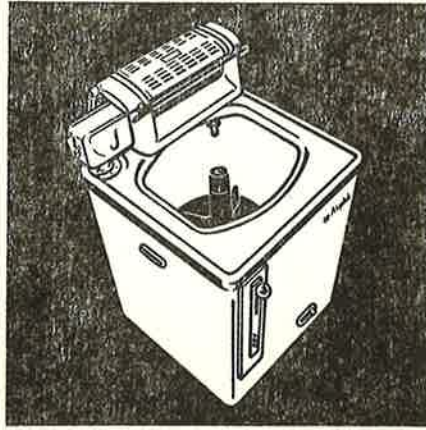
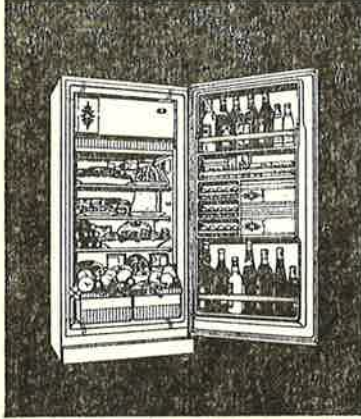

Bu sayımızda, yaş meyve ve sebzelerin uluslararası standardizasyonu, emniyet standardları ve mevzuat konularında yazılarla CERTICO toplantısı ve başka uluslararası haberleri okuyacaksınız.

STANDARD

ARÇELİK

ne imal ederse etsin,
daima en iyisini
imal eder

üstün kalite
uygun fiyat
devamlı servis

yalnız **ARÇELİK**'te

ISO BAŞKANININ AYRILIŞ MESAJI

FARUK A. SÜNER, 1968 - 1970 döneminde üç yıl ISO Başkanlığını yaptıktan sonra bu görevi 31.12.1970 günü halefi Dr. F. L. LaQue'ye devretmiştir. Bu vesile ile geleneğe uyarak ISO Örgütüne bir mesaj yayınlamıştır. Aslı Fransızca olan ve Cenevre'deki ISO Merkezince İngilizce ve Rusça'da yayınlanan bu mesajın Türkçesini aşağıda tam olarak veriyoruz.

ISO Başkanlığının, görevden ayrılırken kendi çalışma dönemlerine ait bir nevi bilançosu kapsayan bir veda mesajı yayınlamaları gelenek haline gelmiştir. Bu mesaj, bu geleneği devam ettirmek amacını gütmektedir.

Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO), selefim Sir Jehangir J. Ghandy'nin de belirttiği gibi, gittikçe önem kazanan bir kuruluştur. Geçen Eylül ayında Ankara'da yapılan Genel Kurul'da ifade ettiğim gibi, ISO, bu gün gerek Teknik Komitelerinin, gerek Alt Komitelerinin ve gerekse Çalışma Gruplarının sayısı 1100'ü bulan ve yine gerek Üye Memleket, gerekse Muhabir Üye Memleket sayısı 65'e ulaşmış olan dünya'nın en büyük teknik örgütlerinden biri olmuştur.

Göreve başlama mesajımda belirttiğim programın tam olarak gerçekleştiğini görmenin mutluluğu içindeyim. Şurası muhakkaktır ki, bu güzel sonuçların alınmasında, benden önceki değerli Başkanların, Konseylerin ve ISO'nun amacına hizmet eden büyük sayıda standardçının hazırladıkları iklim ve imkânların faydası büyük olmuştur.

ISO'nun mali durumunu dikkati çekecek şekilde iyileşmiş, Kuruluş'u değerli iş arkadaşım Dr. F. L. LaQue'ye sağlam bir rezervle teslim etmek mümkün olmuştur. Bütün bu güzel sonuçları, muktedir Genel Muhasibimiz Mr. J. C. Hentsch ile yeni Genel Sekreterimizin gayretli çalışmalarına ve desteklerine ihtiyacı duyduğum, her zaman yardımına koşan Üye Memleketlerin sorumlularına borçluyuz.

Bu dönem zarfında, aldat artışlarına bir yenisini eklemekten oldukça önemli bir rezervi gerçekleştirmekle beraber, Rekomandasyon çalışmalarımızda bir kısıntı yapmadık. Bilakis, ISO'yu teslim aldığım sırada mevcut 500 Rekomandasyona 900 kadar eklemek suretiyle bir de rekor tesis etmiş olduk.

Bu sonucun alınmasındaki şerefin büyük payı, Teknik Komitelerimize, Merkezi Sekreteryaya ve bu çalışmaları gerek maddi, gerekse manevi yönden destekleyen bütün Üye Memleketlere aittir.

Diğer taraftan, kardeş IEC ile olan ilişkilerimizin bu dönem zarfında çok samimi bir havaya girmiş olduğunu görmek benim için çok sevindirici bir olaydır. Bu yıl sonucun elde edilmesinde, aynı dönemde çalıştığım eski IEC Başkanı sayın P. Ailleret'in yakın işbirliğinin etkisini belirtmek benim için mutlu bir görevdir.

Geçen üç yıl içinde, Hükümetleri standardizasyonla ilgilendirmek için, gerek milli gerekse milletlerarası alanda harcanan çabalar tatmin edici sonuçlara ulaşmıştır.

Bu konuda, geçen Ocak ayında Avrupa Ekonomik Komisyonu'nun Cenevre'de yaptığı «Standardizasyon Politikasından Sorumlu Hükümet Yetkilileri» toplantısını bir örnek olarak gösterebilirim.

Bu toplantıda, ISO'nun IEC ile birlikte dünya standard hazırlama örgütleri arasında resmen ilâk olduğu seviyeye varmış olduğu gerçeği ortaya çıkmış ve bu, yarınki standardizasyon gelişmeleri için çok ümit verici ve amaçlarımızın gerçekleşmesi bakımından sevindirici olmuştur. Gösterilen bu çabalar bu günden meyvelerini vermek yolundadırlar.

ISO'nun diğer uluslararası kuruluşlarla olan ilişkileri devamlı olarak gelişmektedir. Nitekim, ISO'nun UNESCO ve UNIDO'da müşavirlik derecesinde yakın bir işbirliğine ulaşması, üzerinde iftiharla durulacak ilerlemelerdir.

Standardizasyon alanında şu üç yılda yapılan propagandalar meyvelerini vermeye başlamıştır. Bu gün, bütün dünya, standardizasyon çabalarını ve bundan doğacak yararları daha iyi anlamış bulunmaktadır.

Bir Dünya Standardlar Günü'nün kutlanması için yaptığım teklifin Konseyimizce olumlu karşılanması ve Üye Memleketlerimizin bu konuda açtıkları büyük kampanyanın çok iyi sonuçlanması ile, 1970 yılı özellikle standardizasyon alanında verimli olmuştur.

ISO Merkez Sekreteryasında meydana konulan teknik gelişme ve personel arasında kaybolunan ahenkli ve verimli çalışmaya da temas etmek ve burada görev alan bütün yardımcılara huzurunuzda teşekkür etmek isterim.

Sorumluluklarımı devretmek anında bulunduğum şu sıralarda, bana desteklerini esirgemeyen bütün Üye Memleketlerin sorumlularına teşekkürü bir borç bilirim.

Değerli halefim Dr. F. L. LaQue'nin Başkanlığı altında ISO'nun daha çok gelişme ve başarıya ulaşacağına eminim. Kendisine tebriklerimle başarılar dilerim.

Memleketimizde takım sanayinin rakipsiz önderi

MAKINA-TAKIM ENDÜSTRİSİ A.Ş. yurt ihtiyacının tamamına cevap verebilecek kapasitededir

Şirketimiz, şerit testere mevzuunda
dünyanın en şöhretli dört markasını istifadenize arzeder:

UDDEHOLM
(İsveç)

- şerit
testereler

SANDVIK
(İsveç)

- makina
testere ağızları

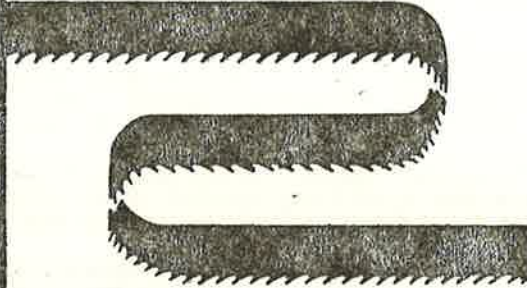
**MARTIN
MILLER**

Çift ve Tek -Kartal
(Avusturya)

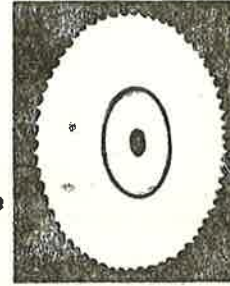

MERKÜR
(Avusturya)

- şerit
testereler

- tek kartal
- çift kartal
- merkur
- marangoz el
testeresi ve
pala testereler
- katrak, kütük ve
daire testereler
- kepenk yayları

ayrıca

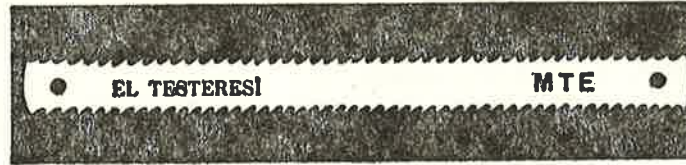
MTE MARANGOZ MAKİNA MATKAP UÇLARI

Sandvik ve
Special German HSS
kalitesinde
MAKİNA TESTERELERİ

ve

- Karbon çeliği
- Kromlu çelik
- Krom-Volfram çeliği
- HSS-Yüksek vasıflı
hız çeliğinden demir
el testereleri

Mamullerimizin bütün ebat ve hatvelerdeki çeşitleri derhal ve kısa vadeli olarak teslim amadedir

DİKKAT: Makina-Takım Endüstrisi mamulleri Türk Standardları Enstitüsü normlarına göre imal
edilmekte ve T. M. M. O. B. Makina Mühendisleri Odasının kalite belgesini haizdir

Acentesi:

Metal Ticaret T.A.Ş.

Tünel Caddesi, Transatürk Han 18, Karaköy, İstanbul, Tel.: 49 51 10 • Telg.: METURAS-İst.

Ankara Mağazası: Çankırı Caddesi 15/A, Tel.: 11 09 82

Ege Bölgesi Testere Ağızları Acentesi: EGE REÇİNE ve NEFT SANAYİ Koll. Şti. Fevzipaşa Bulvarı 65/1, Tel.: 38 563

Kuzey Anadolu Bölgesi Satış Müessesiliği: Gazl Caddesi 69, Samsun, Tel.: 20 52

Güney Anadolu Bölgesi Satış Müessesiliği: Atatürk Bulvarı, Burdurşu Apt., Kat 5, Adana, Tel.: 28 80

TSE Teknik Kurulu Aralık Ayında 11 Standard Kabul Etti

TSE Teknik Kurulu, Aralık ayında bir toplantı yapmış ve 11 standardı kabul etmiştir. 23 Aralık 1970 Çarşamba günü yapılan bu toplantıda ayrıca bazı standardlarla ilgili değişiklikler üzerinde de durulmuştur.

İlkin TS 731 ve TS 732 standardları ile ilgili olarak sunulan bazı hususlar da bilgi edinildi.

Bundan sonra, TS 771 Amonyum Klorür standardının 3.2 maddesinde yapılan değişiklik teklifi de kabul olundu. Daha sonra aşağıdaki standardlar üzerinde duruldu ve Türk Standardı olarak kabul edildi:

1 — Yemeklik Ayçiçeği Yağı :

Yemeklik ayçiçeği yağı, standarda göre, «ayçiçeği (*Helianthus annuus* L.) bitkisinin tohumlarından elde edilen rafine edilmiş, kendisine has renk, tad ve kokuda, oda sıcaklığında (25° C da) sıvı olan ve besin olarak kullanılan yağdır.» Bu standard, yemeklik özelliği olmayan yağları kapsamamaktadır. Standard iç piyasada satılacak veya ihraç edilecek yağları kapsamaktadır.

2 — Yemeklik Pamuk Yağı :

Standarda göre, yemeklik pamuk yağı, «pamuk bitkisi tohumundan (çiğit) elde edilen, rafine edilmiş, kendisine has renk, tad ve kokuda oda sıcaklığında sıvı olan ve besin olarak kullanılan yağdır.» Bu standard, yemcek yağları kapsamaktadır. Standard iç ve dış piyasaya sunulacak yağlara uygulanacaktır.

3 — Yemeklik Mısırzüğü Yağı :

«Yemeklik mısırzüğü yağı (*Zea mays* L.) bitkisi tohumlarından ayrılan embriyonlardan elde edilen, rafine edilmiş, kendisine has renk, tad ve kokuda, oda sıcaklığında sıvı olan ve besin olarak kullanılan yağdır.» Bu da iç ve dış piyasa için uygulanacaktır.

4 — Yemeklik Susam Yağı :

Bu standard, natürel ve rafine yağları kapsamakta olup «yemeklik susam yağı, susam (*Sesamum indicum* L.) bitkisinin tohumlarından elde edilen, natürel veya rafine edilmiş, kendisine has renk, tad ve kokuda, oda sıcaklığında sıvı olan ve besin olarak kullanılan

yağdır.» Yemeklik özelliğini yitiren, esterleştirilmiş veya diğer kimyasal işlemler uygulanmış susam yağları standardın kapsamı dışındadır.

5 — Yemeklik Soya Yağı :

İç ve dış piyasaya sunulacak yemeklik soya yağını kapsayan standarda göre, yemeklik soya yağı, «soya fasulyesi tanelerinden (*glycine max* L. merr. tohumları) elde edilen, rafine edilmiş, kendisine has renk, tad ve kokuda, oda sıcaklığında sıvı olan ve besin olarak kullanılan yağdır.»

6 — Yemeklik Yerfıstığı Yağı :

Standarda göre, yemeklik yerfıstığı yağı, (araşit yağı), «Yerfıstığı (*arachis hypogaea* L.) bitkisinin tohumlarından elde edilen, rafine edilmiş, kendisine has renk, tad ve kokuda, oda sıcaklığında sıvı olan ve besin olarak kullanılan yağdır.» Standard, iç ve dış piyasaya sunulacak yemeklik yağları kapsamaktadır.

7 — Yemeklik Rapiska Yağı :

Yemeklik rapiska (kolza) yağı, standardda, «rapiska (*Brassica Campestris* L., *Brassica napus* L. ve *Brassica tournefortii* gonan) bitkisinin tohumlarından elde olunan, rafine edilmiş, kendisine has renk, tad ve kokuda, oda sıcaklığında sıvı olan ve besin olarak kullanılan yağ» olarak tanımlanmaktadır. Bu standard da, iç ve dış piyasaya sunulacak yemeklik yağı kapsamaktadır.

8 — Özel Standardı Olmayan Bitkisel Yemeklik Yağlar :

Bu standard kapsamına giren yağlar, türkçe adlarına göre anılacak olan yemeklik yağlardır. Burada haşhaş, ceviz, çitlenbik (menengüç), aspir gibi tohumlardan elde edilen rafine yağlar esas alınmıştır.

9 — Yemeklik Bitkisel Yağların Muayene Metodları :

Bu standard, yukarıda belirtilen 8 standard ile ilgili olup fiziksel ve kimyasal muayene metodlarını kapsamaktadır.

10 — Yüksek Basınçlı Cıva Buharlı Lâmba Balastları :

50 Hz frekanslı alternatif akımda çalışan ve boyutları ile özellikleri belirtilen yüksek basınçlı cıva buharlı boşalmalı lâmbalarla birlikte kullanılan endüktif tipteki balastları kapsamaktadır. Dış ve iç olmak üzere iki sınıfa ayrılan bu balastlar, bilindiği gibi besleme kaynağı ile bir veya birkaç boşalmalı lâmba arasına bağlanan ve başlıca görevi lâmba veya lâmbaların akımını gereken değere ayarlamak olan cihazdır.

11 — Yüksek Basınçlı Cıva Buharlı Boşalmalı Lâmbalar :

Standardda, «yüksek basınçlı cıva buharı içinde meydana gelen elektrik boşalması ve dış ampulün iç yüzeyini kaplayan floresan ve yarı saydam bir maddenin ısıldaması ile ışık veren bir lâmba» olarak tanımlanan bu lâmbalardan 50 Hz frekanslı alternatif akım şebekelerinde kullanılan yüksek basınçlı cıva buharlı boşalmalı lâmbaları bu standardın kapsamına girmektedir.

PVC BORULARA DA TSE GARANTİ MARKASI VERİLİYOR

Türk Standardları Enstitüsü laboratuvar yetkililerinden öğrendiğimize göre, imalatı son yıllarda büyük gelişmeler gösteren Polivinil Klorür Su Boruları için de, Enstitü'nün, standarda uygunluk garantisi veren TSE Markası kullanma anlaşması yapılacaktır.

İstanbul'daki PİMAŞ firmasının bu konudaki müracaatı üzerine PİMAŞ boruları üzerinde bir süreden beri yapılan laboratuvar deneyleri olumlu sonuç vermiştir.

PİMAŞ firması ile Türk Standardları Enstitüsü arasındaki TSE Markası anlaşmasının, 1971 Ocak ayı içinde yapılması beklenmektedir.

TÜRKKABLO'yu tanıyor musunuz?

**Çelik özlü ve
Tam Alüminyum
İletkenler İmalinde 1969'dan
beri Kalite Belgesini
haiz olan**

TÜRKKABLO A.O. nın en güvenilir tanıtıcı-
ları 1965 yılından beri, çeşitli sanayi alan-
larını beslemekte olan mamulleridir:

- Tam alüminyum iletkenler
- Çelik özlü alüminyum iletkenler
- Telefon kabloları
- Alüminyum irtibat baraları
- Alüminyum profiller ile
- Ek ve bağlantı malzemesi

TÜRKKABLO A.O.

Merkez: Gümüşsuyu cad: 69/1,
Taksim - İSTANBUL
Telgraf: TÜRKKABLO - İSTANBUL
Telefon: 45 52 38 - 45 52 39
Teleks: 266 - İSTANBUL
Fabrika: Posta Kutusu 53, İZMİT
Telefon: 14 76

7. TÜRK KOOPERATİFÇİLİK KONGRESİ TOPLANDI

Türk Kooperatifçilik Kurumu'nun düzenlediği VII. Türk Kooperatifçilik Kongresi, 21-25 Aralık 1970 tarihlerinde TSE Konferans Salonunda toplanmıştır.

21 Aralık Pazartesi günü saat 9.30'da, Cumhurbaşkanı Sayın Cevdet Sunay'ın huzurları ile yapılan açılış töreninde seçkin bir davetli kitlesi ve yurdun dört bir yanından Kongreye katılan kooperatifçiler hazır bulunmuştur.

Kongre'nin açılışında hazır bulunan Ticaret Bakanı Gürhan Titrek bir konuşma yaparak kooperatifçiliğin önemi üzerinde durmuş ve özetle şunları söylemiştir:

«Anayasamızın ışığı altında gerek Birinci ve İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planlarında ve özellikle 1969 ve 1970 yılı programlarında ve gerekse Hükümet programlarında kooperatifçilik ayrı bir sektör halinde yer almış ve ilgili tedbirler getirilmiştir.

Bu tedbirlerin etkisiyle, kooperatifçilik evvelki yıllara göre çok büyük destek görmüş, hızlı bir gelişme göstermiştir.

Nitekim, özel kanunlarla kurulan kooperatiflerimizden, 1965 yılında sayıları 214 olan Tarım Satış Kooperatifi bugünkü tarih itibarıyla 637 adede, Tarım Satış Kooperatifleri Birlikleri 13 adetten 31 adede, Tarım Kredi Kooperatifleri 1734 adetten 2017 adede yükselmiştir.

Umumî hükümlere tabi olarak kurulan kooperatiflerde de son beş yılda gelişmeler görülmüştür. 1965 yılında 3589 olan toplam kooperatif sayısı 8689 adede yükselmiştir.

Bu rakamlar son yıllarda kooperatifçiliğe verdiğimiz önemi açıkça göstermektedir.

Türk Kooperatifçiliğinde en önemli dönüm noktalarından biri de bu kongremizde etrafıca görüşeceğimiz 10 Ağustos 1969 tarihinde yürürlüğe giren 1163 sayılı kanundur.

Bu kanunla kooperatifçiliğimize yeni gelişme, üst kuruluşlara gitme (Kooperatif Birlikleri, Merkez Birlikleri ve Millî Birlik Kurma) imkânları getirilmiştir.

Bu kanunun tatbikatından olmak üzere Tarım Satış Kooperatifleri Merkez Birliği (Tarko), 13 adet Esnaf Kefalet Kooperatifi Bölge Birliği ve Türkiye Esnaf Kefalet Kooperatifleri Merkez Birliği, 3 adet Köy Kalkınma Kooperatifleri Bölge Birliği, 1 adet Nakliye Kooperatifleri Birliği kurulmuştur. Bu kabil kuruluşlara devam edilerek diğer üst kuruluşlar tamamlanacaktır.

Kalkınma plânımız, Hükümet programımız ve 1163 sayılı kanunun getirdiği yenilikler ve hükümet olarak sağladığımız imkânlarla kooperatifçiliğimiz yukarıdan aşağıya gelişen ve işleyen bir mekanizma olmaktan kurtularak, müstahsilimizin ve diğer vatandaşlarımızın iktisadî menfaatleri, meslek ve geçim ihtiyaçları bakımından sosyal ve iktisadî bir yardımlaşma esasına dayanan bir özel teşebbüs mahiyetinde gelişmeye başlamıştır.

Kooperatifçiliğin gelişmesinde, eğitimin önemli rolü olduğu bir gerçektir. Kooperatiflerle ilgili bankaların ve kooperatifçilik kurumu'nun eğitim hizmetleri yanı sıra 4.1.1966 tarihinde hükümetimiz ve Federal Almanya Hükümetleri tarafından kabul edilip yürürlüğe girmiş bulunan Türk-Alman Kooperatifçilik Eğitim Projesine göre, Kooperatifçilerimize Federal Almanya'da eğitim imkânları tanınmıştır. Bugüne kadar 150 kooperatifçimiz muhtelif konularda Federal Almanya'da eğitim görmüştür. Bu proje 1974 yılına kadar devam edecektir.»

Kongrenin ilk üç günü, «Kooperatiflerin Denetimi», «Kooperatifler Kanununun Yabancı Kanunlarla Mukayesesi», «Kooperatiflerde Üst Örgütlenme», «Kooperatiflerde Finansman», «Kooperatif Eğitimi», «Kooperatiflerde Muafiyetler», «Kooperatifler için Örnek Ana-

Kongre Başkanlık Divanı

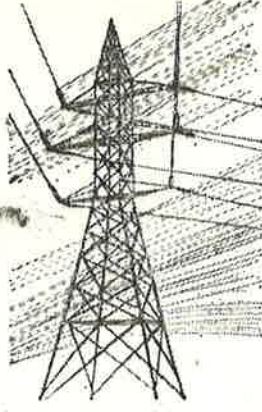
sözleşmeler», «Kooperatiflerle ilgili olarak Devlete Düşen Görevler», «Kooperatifler Kanununun Diğer Kanunlarla İlişkisi» ve «Türk Kooperatifçilik Kurumu'nun Görevleri» konularındaki tebliğlerin okunması ile geçmiştir. Dördüncü gün, bu tebliğleri derinliğine inceleyen komisyonların çalışmaları tamamlanmış; son gün ise komisyon raporları okunarak tartışılmıştır.

Kongre sırasında Enstitümüz salonlarında, ilgili çeşitli kuruluşlar tarafından bir de kooperatifçilik sergisi düzenlenmiştir.

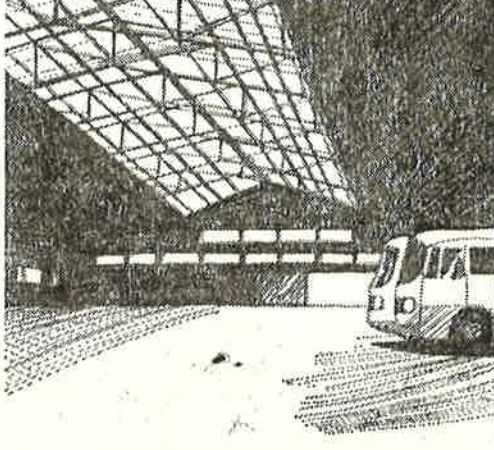
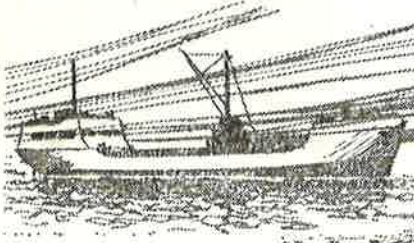
Tertip Komitesinden öğrenildiğine göre, Kongre tebliğleri ve tartışmalar, Türk Kooperatifçilik Kurumu tarafından bir kitap halinde yayınlanacaktır.

STANDARD, memleketimizde kooperatifçiliğin gelişmesine olumlu etkiler getiren bu başarılı Kongre dolayısıyla Türk Kooperatifçilik Kurumunu ve Tertip Komitesini kutlar.

**Elektrik direği, gemi, çelik köprü,
prefabrike evler, akaryakıt tankları, buzdolabı,
çamaşır makinesi vs...vs...**

PROFiLO'nun profili

1. Elektrikli ev eşyaları fabrikası
2. Alüminyum işleri fabrikası
3. Demir ve çelik işleri fabrikası
4. Ekovat-kopresör fabrikası
5. Ekovat fabrikası teknik laboratuvarı
6. Ev aletleri fabrikası araştırma, kontrol ve test laboratuvarları
7. Prototip araştırma ve geliştirme merkezi
8. IBM servisi

PROFILO

SANAYİ ve TİCARET A.Ş.

2. Taşocağı Sok. 26-28, Mecidiyeköy, İstanbul
Tel: 46 51 20, Tel: Profilode, P.K. 98 Beyoğlu

TSE Hazırlık Gruplarında

ELEKTRİK :

- ★ «TS 37 Yalıtılmış İletkenlerin Muayene Metodu» standardının, revizyon ve tadili ile ilgili olarak hazırlanan yeni metni mütalâaya gönderilmek üzere Hazırlık Grubunda incelenmektedir.
- ★ «TS 38 Yalıtılmış İletkenlerin Yapısı» standardının, revizyon ve tadili ile ilgili olarak yeniden hazırlanan F — Kabloları, Teknik Kurul'a sunulmak üzere gelen mütalâalara göre inceleme ve olgunlaştırma çalışmaları yapılmaktadır.
- ★ «TS 38 Yalıtılmış İletkenlerin Yapısı» standardının, revizyon ve tadili ile ilgili olarak yeniden hazırlanan B — Kabloları, En büyük gücü göstericiler, Alüminyum Toplayıcı Çubuklar, Teknik Kurul'a sunulmak üzeredir.

İNŞAAT :

- ★ «Beton Kalıp İşleri» standard tasarısının Grupta incelenmesine başlanmıştır.
- ★ «TS 30 (İnşaat Kireçleri)», «TS 31 (İnşaat Nümune Alma Metodları)» ve «TS 32 (İnşaat Kireci Teknik Muayene Metodları)» revizyon tasarıları, ilgili yerlerden gelen mütalâaların ışığı altında olgunlaştırılmaktadır.
- ★ «TS 24 (Çimento Fiziksel Muayene Metodları)» revizyon tasarısı, ilgili yerlerden gelen mütalâaların ışığı altında olgunlaştırılarak Teknik Kurul Alt Komitesine sevk edilmiştir.

KİMYA :

- ★ «Lifli Isı ve Ses Yalıtma Malzemesi» ve «Galvanizleme (Sıcak Daldırma)» standard tasarılarının Alt Komiteleri yapılmış olup, yakında Teknik Kurul'a sunulacaktır.
- ★ «Oto Emniyet Camları» standard tasarısı olgunlaştırma safhasında olup, tasarıya kesin şekli vermek üzere ilgili müesseselerin yetkili temsilcileri ile bir toplantı yapılacaktır.

LABORATUVAR :

- ★ ISO/R 719 «Cam Taneciklerinin 98 C° de Hidrolik Dayanıklılığının Tayini». ISO/R 356 «Eteri Yağların Analiz Numunelerini Hazırlama Metodu». ISO/R 280 «Eteri Yağların Kırılma İndisinin Tayini». ISO/R 749 «Yağlı Küspelerinde Toplam Kül Tayini». ISO/R 903 «Alüminyum Elde Edilmesinde Kullanılan Alüminyum Oksitte Untempted Yoğunluk Tayini». standard tasarıları Hazırlık Grubunda incelenerek Alt Komiteye sunulmak üzere hazırlanmıştır.
- ★ İş Programında yer alan ISO Rekomandasyonlarının tercümeleri üzerinde çalışılmaktadır.

MADEN :

«Kaya Saplama» standard tasarısı, gelen mütalâaların ışığı altında olgunlaştırılarak Alt Komiteye havale edilmiştir.

METALURJİ :

- ★ «Çelik Şeritler» standard tasarısı, gelen mütalâaların ışığı altında olgunlaştırılarak Alt Komiteye havale edilmiştir.
- ★ «Galvanizli (çinko kaplı) Çelik Telgraf ve Telefon Hat Telleri» standard tasarısının Grupta incelenmesi yapılmış ve mütalâaya gönderilmek üzere hazırlanmaktadır.

ORMANCILIK VE ORMAN ÜRÜNLERİ :

«TS 46 (Kontrplâk)», «Ham Çam Reçinesi», «Defne Yapağı», «Kaplama ve Kontrplâk Kayın Tomruğu», «Mazı» standard tasarılarının Grupta incelenmesine başlanmıştır.

PETRO - KİMYA :

İş Programında bulunan konuların Teknik Komitelerini kurmak üzere faaliyete geçmiştir.

PETROL VE PETROL ÜRÜNLERİ .

- ★ «Ham Petrol ve Petrol Ürünlerinden Numune Alma Metodları» standard tasarısını incelemiş ve çeşitli petrol firmalarıyla toplanarak tasarı son defa görüşülecektir.
- ★ «Sıvılaştırılmış Petrol Gazlarından (LPG) Numune Alma Metodları ve Petrol Sanayiinde Kullanılan Barit» standard tasarıları, gelen mütalâalara göre incelenmesi yapılmış olup, çeşitli petrol firmalarıyla yapılacak toplantıda görüşülmek üzere hazırlanmaktadır.
- ★ «Petrol Sanayiinde Kullanılan Bentonit» standard tasarısına gelen mütalâaların Grupta incelenmesi yapılmaktadır.

TEKSTİL :

- ★ «Pamukta Yabancı Madde Miktarı Tayini» standard tasarısı, Teknik Komiteden geçmiş Hazırlık Grubunca incelenmektedir.
- ★ Mevcudu Kalmayan : «TS 43 El Dokusu Türk Halıları» standardında gerekli görülen düzeltmeler Hazırlık Grubunca yapılmıştır.
- ★ «Siirt Battanisi», «Yapağıda (kirli yünde) Tops Randımanı Tesbiti», «Yapağıda (kirli yünde) tutam (lüle) Uzunluğu Tayini», standard tasarılarının Alt Komiteleri yapılmıştır.

ZİRAAT :

- ★ «Kavurma», «Pastırma», «Sucuk», «Sosis», «Salam» tasarıları Hazırlık Grubunda incelenmektedir.
- ★ «İç Ceviz», «İç Badem», «Kabuklu Ceviz», «Kabuklu Badem» tasarıları mütalâadan dönmüş olup, olgunlaştırma çalışmaları yapılmaktadır.
- ★ «Türk Tütünleri» standard tasarısı, Alt Komiteden geçmiş olup, Teknik Kurul'a sunulmak üzere hazırlıkları yapılmaktadır.

MÜTALÂALARI ALINMAK ÜZERE İLGİLİ KURULUŞLARA GÖNDERİLEN STANDARD TASARILARI ELEKTRİK :

- «Kamu Dağıtım Şebekelerinde kullanılan Bakır İletkenli Güç Transformatörleri» mütalâaya gönderilmiştir.

**TSE MARKASI ALAN FİRMALAR VE ÜZERLERİNE
MARKA KONULAN MAMÜLLER**

FİRMA	Mamülün markası	Mamülün Cinsi	Uygun Bulunduğu Türk Standardı
Türk Siemens Kablo ve Elektrik Sanayii A. Ş. (İstanbul)	SIEMENS	YVV 0,6/1 kV, YVMV 0,6/1 kV, YVŞV 3,5/6 kV, YVMHŞV 5,8/10 kV, T, AT, BT, CT, TT, ATT, TTR ve TRN Kabloları	TS 38 ve TS 212
Surtel Kablo Sanayii A. Ş. (İstanbul)	SURTEL	YVŞV, YVŞÇV, YVHŞV, YVHŞÇV, YVV, YVMV, T, AT, TT, TP, TRN ve TRY Kabloları	TS 38 ve TS 212
Kavel Kablo ve Elektrik Malzemesi A. Ş. (İstanbul)	KAVEL	YVV 0,6/1 kV, YVŞV 3,5/6 kV, YVMHŞÇV 5,8/10 kV, YVMV 0,6/1 kV, YVŞV 0,6/1 kV, YVOÇV 0,6/1 kV, T 1000 V ve TT 500 V Kabloları	TS 212
AN - KA K. H. Akman- oğlu ve Ort. Koll. Şti. (İstanbul)	AN - KA	— 3 X 1,5 mm ² TT Kumanda Kablosu	TS 38
Türkkablo A. O. (İstanbul)	TÜRKKAB- LO	26 Al 7 St Alüminyum İletkenler ve 7X3,12 mm'lik PDPPY tipi Örgülü Alüminyum İletkenler	TS 490
Hayk Değirmencioğlu (İstanbul)	HEICO AMİRAL	220/20 W ve 220/40 W'lık Floresan Lâmba Balastları	TS 58
Balfak Elektrik - Elekt- ronik Sanayi ve Tica- ret Koll. Şti. (İstanbul)	BALFAK	220/40 W'lık Floresan Lâmba Balastları	TS 58
Ankara Çimento Sana- yii T. A. Ş. (Ankara)	ANKARA ASBEST BORU	φ 80 mm 12,5 Atm., φ 100 mm 7,5 - 10 Atm., φ 100 mm 12,5 Atm., φ 125 mm 7,5 - 10 Atm., φ 150 mm 7,5 - 10 Atm., φ 200 mm 7,5 - 10 Atm., ve φ 200 mm 12,5 Atm. Asbestli Çimento Boruları	TS 102
Superlit Elyaflı Çimen- to Sanayi ve Ticaret A. Ş. (İstanbul)	SUPERLİT	50 - 600 mm çaplı bütün Basınç Tip Asbestli Çimento Borular	TS 102
Eternit Sanayii A. Ş. (İstanbul)	ETERNİT	50 - 600 mm çaplı bütün Basınç Tipi Asbestli Çimento Borular	TS 102
Eğre Sanayi A. Ş. (İstanbul)	VİİALA (Gözlük mar- ka)	Firmanın İmâl İttiği Çeşitli Eşeler	TS 375
Arçelik A. Ş. (İstanbul)	ARÇELİK	Ev Tipi Buzdolapları	TS 87
Profilo Sanayi ve Tica- ret A. Ş. (İstanbul)	AEG	Ev Tipi Buzdolapları	TS 87
Arçelik A. Ş. (İstanbul)	ARÇELİK	Ev Tipi Merdaneli ve Santrfüjlü Çamaşır Makinaları	TS 290
Profilo Sanayi ve Tica- ret A. Ş. (İstanbul)	AEG	Ev Tipi Merdaneli ve Santrfüjlü Çamaşır Makinaları	TS 290
Kaleflex Yer Döşeme- leri A. Ş. (İstanbul)	KALEFLEX	PVC Yer Döşemeleri	TS 624
Metalürji Fab. T. A. Ş. (İzmir)	METAŞ	III a Tipi Nervürlü Çelik Çubuklar (8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26 mm çaplı)	TS 708
Madeni ve Kimyevi Bo- yalar Fab. Ltd. Şti. (İstanbul)	KELEBEK	Litopon	TS 722
Erka, Balataçılık Ltd. Şti. (İstanbul)	ERKA	Fren Balataları	TS 555
Süper Balataçılık San. Koll. Şti. (İstanbul)	SÜPER	Fren Balataları	TS 555
Beşer Balataçılık Tic. ve San. A. Ş. (İzmir)	BEŞER	Fren Balataları	TS 555
Özadaş Balataları (İstanbul)	ÖZADAŞ	Fren Balataları	TS 555

YATAKLI VAGON

Armağan ANAR

Yılbaşı tatilini geçirmek için İstanbul'a yataklı ile gidenler iyi sürprizlerle karşılaştılar doğrusu. Nuh zamanından kalma tip kompartmanlı ve Allah bilir o zamandan beri temizlenmemiş yataklı vagon, Pendik'ten sonra kendini banliyö sanıp her istasyonda duran katar, gecikmesinin sonucunda Söğütlüçeşme ile Haydarpaşa arasında genel greve rastlayıp iki saat durmak zorunluluğu, becerikli bir şoför başkanlığında yolcuları kurtarma ekibinin pençesine düşme, yüksek vagon merdivenlerinden raylar arasındaki kırma taşlar üzerine topuklu pabuçların iflahını kesen atlama ve iki adım ötedeki asfalta kadar taşınan bavul başına 10 ilâ 20 lira, yine birkaç yüz metre ötedeki Gar'a kadar dolmuşa adam başına 10 lira ödeme, Haydarpaşa rıhtımında sabaktan beri esen şiddetli lodos yüzünden işlemeyen vapurların yığılmış ahalisi arasına katılıp rüzgârı yiye yiye bekleme veya yine yüksek paralar karşılığında bir taksiyi ve sizden başka dört kişiyi kandırıp Üsküdar üzerinden karşıya geçme, Üsküdar'da saatlerce grevin ve lodosun bitmesini bekleme, ve eve değil yılbaşını kutlamak, yatağa yatıp uyumaya bile takati kalmamış durumda varmak...

Ben kendi hesabıma çoktandır yataklı ile seyahat etmiyordum. Bu kez, nedense İstanbul'a yıllarca öncesi gibi gitmek geldi içimden. Severdim eskiden ben o herşeyi yerli yerinde küçücük ve bir gece için bana ait yerde yolculuk yapmayı. İçime hemen evcilik oynadığım günlerin çocuk kıvancı dolar, küçücük sabunla yıkanıp küçücük dolaptan küçücük havluya kurulanmaya, küçücük düğmelerle küçücük gece lambasını yakmayı, uymadan önce imdat kolunu bir çeksem diye yaramazlık düşünmeye bayılırdım. Bayılırdım ayrıca kompartmanın akıllıca düzenine... Koltuğun sihirbazca yatak haline sokulması, ışıkların ve sigara tablalarının yerleri, şişe ve bardakların trenin sarsıntısıyla dökülmemesi veya tıngırdamaması için konmuş halkalar,

bir küçük kompartmanda en rahat nasıl oturulur, sigara içilir, yıkanılır, okunur ve uyunur diye doğru hesapla yapılmış dizaynı hoşuma giderdi.

Yine aynı zevki duyacağımı düşünerek kompartmanımı buldum. O ne?.. Kadifesinin rengine varıncaya kadar ömrümde görmediğim bir tip kompartmana düşmüştüm. Askılar, ışık düğmeleri, havlu dolabı, ayna, hiç benim bildiğim yerlerde değillerdi. Eğer bir bavulum daha olsaydı, onu herhalde koridorda bırakmam gerekecekti. Aynaya bakmak için kanape ile lavabo arasına sıkışmak zorunluydu. Sigara içerek kitap okumanın ise olanağı yoktu. Çünkü trenin her sarsıntısında kayıp insanın üstüne devrilen tablayı gözlemek gerekiyordu.. Sanki olunca tam olsun diye konduktörün de kulağı işitmez, lâf anlamaz, yüzü gülmezini koymuşlardı yolculara hizmet için.

Zahir dedim bu vagon, «yataklı vagon yapalım» düşüncesinin ilk ürünüydü. Yatak, ışık, ayna, lavabo konmuş fakat bunların en rahat nasıl kullanılacağına dair pek akıl kullanılmamıştı. Belki o sıralarda sigara tiryakiliği de pek yoktu. Ve su içenler şişeleri pencereden fırlatıp atsınlar artık diye bir hesap yapılmıştı.

Adamlar bu tipte sadece bir vagon imâl etmediler ya... Düşünüp taşınıp kendilerince «yataklı vagon standardı budur» diye geçmişlerdir rantabl sayıda imalâta herhalde. Sonradan, standard olmasına standard ama, insanı rahat ettirmeyen bu vagonlar üzerinde değişiklik yapıla yapıla bizim bildiğimiz vagonlara, hatta bizim bilmediğimiz daha mükemmellerine varılmıştır.

Böyle darda kalındığı günlerde katarlara eklenen eski tip yataklı vagon, standardların ihtiyaçlara uygun olarak hazırlanması zorunluluğunu belirten iyi bir örnek oluverdi gözümde.

KILIÇOĞLU

Toprak Sanayii ve Ticareti Anonim Şirketi
ESKİŞEHİR

Kiremit, Tuğla ve Ateş Tuğlası Fabrikaları

**HER NEVİ KİREMIT, TUĞLA
VE ATEŞ TUĞLALARI**

EN İYİ KALİTELİ MALLARIYLA DAİMA

MÜŞTERİLERİNİN EMRİNDEDİR.

**Adres : Posta Kutusu 7
Bursa Caddesi No : 21
Eskişehir**

**Telgraf adresi : KİREMIT
Telefon No. : 13 64 — 21 05 — 41 99**

**Not : Yapı Endüstri Merkezi'nin İstanbul ve İzmir Sergilerindeki Standardlarımızı ve ORAN Yapı
Endüstri Merkezi'nin Ankara Sergisindeki Standımızı görünüz.**

Standard — 190

RABAK

TESİSLERİMİZDE YAPILAN MAMULLER

• TS 2
standardına göre Sert çekilmiş som bakır tel 0,2 mm - 10 mm. kutturda
• TS 3
standardına göre Örgülü bakır iletken 10-16-25-35-50-70-95-120-150 mm 2

• **ALÜMİNYUM İLETKENLER VE**

• **ÇELİK - ALÜMİNYUM İLETKENLER**

• MS 58 Pirinç Yuvarlak ve altı köşe çekme çubuklar

• MS 63 Pirinç Borular, teller

• Bakır Lâma çubuk ve borular : ELEKTROLİTİK BAKIRDAN

• YATAKLI BRONZ ÇUBUKLAR İÇİ DOLU, İÇİ BOŞ

• ALÜMİNYUM LEVHA VE DİSK (HER KALINLIKTAKİ VE ÇAPTA)

• GÖZTAŞI : BAKIR SÜLFAT

RABAK

ELEKTROLİTİK BAKIR ve MAMULLERİ A.Ş.

KÂĞITHANE Topebağlar Cad. No. 18 ŞİŞLİ - İstanbul
Telefon : 48 70 30 Telgraf : RABAKAŞ

SATIŞ MAĞAZASI : Galata, Fermaneciler
Ali Yazıcı Sok. No. 8 İstanbul Telefon : 44 81 13

İLANCIK

Standard — 191

İMAR VE İSKÂN BAKANLIĞININ STANDARD DENETİMİNDE ROLÜ

Muzafer UYGUNER

Bilindiği üzere, standard yapımı ve denetimi konusunda Hükûmete geniş yetkiler tanıyan ilk önemli belge 1705 sayılı yasadır. Bu yasanın birinci maddesinde şöyle denilmektedir: «Dahilî ve haricî ticaret menfaatlerini korumak ve ticaret malları üzerinde taşış ve hilelere mâni olmak üzere menşeleri nebati, hayvani, madenî bilûmum mevat ile bunların nimmamul ve maulullerini veyahut bunların terkiinden husulê gelen mevaddın ihzarına, imâline, tathirine, muayene sınıf ve nevilere tefrikine, ambalajlarına, zarflarına, alım, satım ve nakil muhafazalarına ve bu hususlarda tâbi olacakları usul, şartlar ve bu gibi mevat için hususî veya millî muayyen alâmet ve izahat istimali mecburiyetine müteallik tedbirler almaya hükûmet mezundur.»

Bu kadar geniş çaplı tedbirlerin alınıp uygulanmasında bütün bakanlıkların çalışması söz konusu olamaz elbette. Bu yüzden, bu faaliyetleri yapacak bakanlıkların bilinmesi, bu yetkinin kullanılması için kendilerine görev verilenlerin belirtilmesi zorunludur. Bu hususun da, teşkilât yasalarına konulacak hükümlerle mümkün olabileceği tabiidir.

Sanayi Bakanlığı Teşkilât ve Vazifeleri hakkındaki 6973 sayılı yasanın birinci maddesinin (G) fıkrasında, «bilûmum sanayi mamullerinin standardizasyonunu temin ve normlarını tesbit etmek ve kalite murakabesini yapmak» hükmü yer aldığı gibi üçüncü maddesinin (E) fıkrasında da «standardizasyon ve norm esaslarını tesbit ve tatbikatını kontrol eder» denilmektedir.

Ticaret Bakanlığının Teşkilât ve Vazifeleri hakkındaki 3614 sayılı yasanın 9 uncu maddesinde, «ihracat mallarının standardlaştırılması, ihracatın bu bakımdan murakabesi işleriyle iştiغال ve bunlara müteallik mevzuatı tatbik eder. Mevzuatın, sair vekâlet veya makamlara bıraktığı hususlar hariç olmak üzere, iç ticarete mevzu olan mahsulât ve mamulâtın standardlaştırılması da bu müdürlüğün (yani Standardizasyon Müdürlüğü) vazifeleri meyanındadır.»

3017 sayılı Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Teşkilâtı ve Memurin Kanunu'nun 10 uncu maddesinin (D) fıkrasında, «yenilecek içilecek maddelerle Umumî Hıfsısıhha Kanununun 108. maddesinde tarif edilen diğer maddeleri murakabe etmek» görevi de bu Bakanlığa verilmiştir.

Bu arada, Bayındırlık ve Tarım Bakanlıkları kuruluş ve görevleri ile ilgili yasalarda standard denetimi konusunda bir hükme rastlanamamıştır.

Teşkilât ve görevleri 7116 sayılı yasada belirtilen İmar ve İskân Bakanlığının standard denetimi konusunda ki yeri bir değişiklik göstermektedir. Bu yasanın 11. maddesinin (C) fıkrasında, «yapı malzemesi norm ve standardlarının tesbitini ve istihsalini bunlara göre yapılmasını temin hususunda ve yurt ihtiyaçlarını temin için yapı malzemesi ithal ve ticaretini tanımda alâkah vekâletlerle işbirliği yapmak» hükmü yer almıştır. Burada, denetleme ile ilgili bir hüküm yer almamıştır. Ancak şu hususlar ortaya çıkmaktadır :

a) Yapı malzemesi standardlarını tesbit etmek;

b) Bu malzemenin bu standartlara göre üretiminin yapılmasını sağlamak;

c) Yurt ihtiyacını temin için yapı malzemesi ithalini ve ticaretini düzenlemek,

konularında ilgili Bakanlıklarla işbirliği yapmak. Yasada, bu işbirliğinin sınırları ve nasıl yapılacağı belirtilmemiştir. Bu yüzden uygulamada bazı anlaşmazlıklar doğmaktadır. Bugün İmar ve İskân Bakanlığının elinde bir yapı malzemesi laboratuvarı bulunduğu halde yapı malzemesi standartlarının denetimini yapmamaktadır. Bu malzeme, adı geçen Bakanlığın kendi olanakları ile numuneler alınarak deneylerden geçirilmekte ise de 1705 sayılı yasada öngörülen denetleme dışında bulunmaktadır. Bu konuda, ilgili Bakanlık ile sürdürülen çalışmalar olumlu bir sonuca bağlanamamıştır. Bu yüzden, yapı malzemesinin denetimi istenilen seviyede yapılamamaktadır.

İmar ve İskân Bakanlığına bu yetkinin verilmesi ve böylece denetleme faaliyetine girişilmesi zorunludur. Bunu sağlamanın yolu ise mevcut hükmü değiştirmektir. Bu amaçla bir tasarı hazırlanıp yasama organına sunulmalıdır.

Kanaatımıza göre, andığımız 11 inci maddenin yukarıya aktardığımız bölümünün ilk kısmı «... Yapı malzemesi standardlarının tesbitini sağlamak için...» şeklinde değiştirilerek istenen husus elde edilmiş olacaktır.

İş Adamları

TÜRKİYE
İKTİSAT GAZETESİ

Okuyor

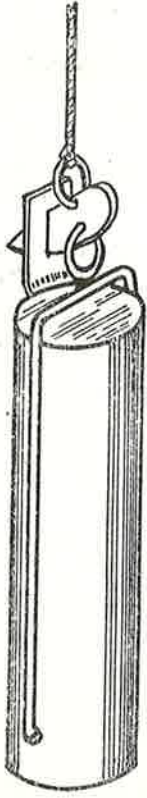
Türkiye ve Dünya'da cereyan eden ıktisadî olayları yakından takip edebileceğiniz yegane gazete

TÜRKİYE İKTİSAT GAZETESİ'DİR.

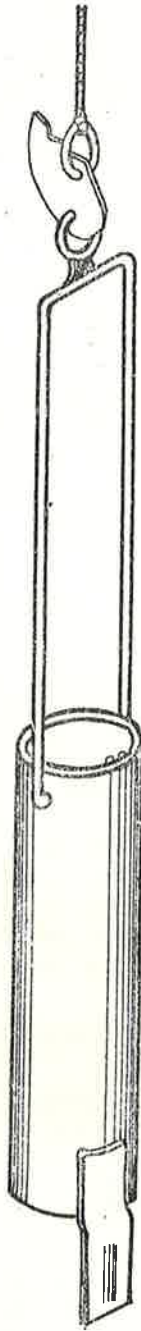
Abone için müracaat :

Karanfil Sokak No. 56, Bakanlıklar - Ankara

Standard — 194

ŞEKİL: 1A

ŞEKİL: 1B

Büyük kaplardan
numune alma aracı

ŞEKİL: 2

Küçük kaplardan
numune alma aracı

YENİ Standardlar

- I -

YEMEKLİK BİTKİSEL YAĞLAR STANDARDLARI

Fahrettin CAN

Bilindiği üzere insan vücudunun enerji ihtiyacının önemli bir kısmını katı veya sıvı yağlar karşılar. Günlük hayatımızda tereyağ, zeytinyağ, hidrojene edilmiş olarak çeşitli isimlerle piyasaya arz edilen mısırözü yağı, ayçiçeği yağı olarak besin maddelerimizin hazırlanmasında kullanılan yağları hepimiz biliriz. Yirmi, otuz yıl öncesine kadar bildiğimiz ve kullandığımız tereyağ ile zeytinyağı, bu tip besin maddeleri arasında yegâne bilinenler idi. Teknolojide geliştirilen metodlarla bu önemli besin maddesinin ekonomik olarak sıvı halden katı hale dönüştürülmesi, eskiden yenemez halde olan yağlara yemeklik özelliğinin kazandırılması, yağ sanayinde kaçınılmaz sanılan kayıp ve israfın azaltılması ve yağların zamanla bozulmaması sağlanmıştır. Bu gelişmeler zeytinyağına ilâveten tohumunda yağ bulunduran hemen diğer bütün bitkilerin ekonomik önem kazanmasına yol açarak dünya piyasasında zeytinyağına rakip yaratmış, diğer yandan dünya nüfusunun süratle artması ve bu nüfusun kaliteli ve daha çok besin maddesi talebinde bulunması, teknolojik gelişmelerin sağladığı imkânların yardımı ile dünya standartlarında yemeklik prina zeytinyağının yer alması sonucunu doğurmuştur.

Memleketimiz ekonomisi açısından bitkisel yağların taşıdığı önemi Çizelge 1 den görmek mümkündür.

Çizelge 1, bitkisel yağ üretiminde İkinci Beş Yıllık Plân döneminde % 60'ın üzerinde bir talep artışına da işa-

ret etmektedir. Zeytinyağı üretiminde böyle bir artışı kısa bir süre içinde sağlamak mümkün değildir. Zeytin ağaçlarının yetişmesi uzunca bir zaman gerektirir. Diğer yağ bitkileri ise yıllık bitkilerdir ve yıllık artış sağlanması çok daha kolaydır.

Bitkisel yağların kullanış yerlerini üçe ayırmak mümkündür :

1. Kendi isimleri altında yemeklik yağ;
2. Hidrojene edilmiş yemeklik yağ üretimi (Ayçiçeği, soya ve pamuk yağı);
3. Endüstri ham ve yardımcı maddesi (sabun, tekstil gibi).

Türk Standartları Enstitüsü Teknik Kurulu, 23.XII.1970 tarihli toplantısında yemeklik olarak piyasaya arz edilecek çeşitli yağlar için yedi ayrı standard ile zeytinyağı ve bu yedi yağ dışında kalan ve fakat yemeklik olarak piyasaya arz edilecek her türlü bitkisel yağı kapsayan sekizinci bir standardı ve bu standartlarda belirtilen özelliklerin muayene metodlarını içine alan bir muayene metodları standardını kabul etmiştir.

Bu standartların hazırlanmasında Türk Standartları Enstitüsü, bütün özellikleri, esas itibarıyla Dünya Gıda ve Tarım (FAO) ile Dünya Sağlık (WHO) teşkilâtlarının ortak gıda standartları programı gereğince meydana gelen «Katı ve Sıvı Yağlar Kodeks Komitesi» tarafından hazırlanıp kabul edilen tasarlardan; muayene metodlarını da aynı şekilde meydana gelen «Numune Alma

ve Muayene Metodları Kodeks Komitesi»'nce kabul edilen metodlardan almış bulunmaktadır.

Tasarıların hazırlanmasında çeşitli Devlet ve özel sektör kuruluşları ile sıkı ilişkiler kurarak memleketimiz için en uygun esasların kabulüne çaba harcanmıştır. Özel sektör temsilcilerinin bu önemli besin maddesinde haksız rekabetin önlenmesi ve halkımızın daha kaliteli ve temiz mal alabilmeleri, dolayısıyla bu konuda da memleketimizin ihracata yönelebilmesi için samimi olarak bir çaba ve davranış içinde olduklarını görmek Türk Standartları Enstitüsü için mutlu bir gözlem olmuştur.

(ÇİZELGE : 1)

BİTKİSEL YAĞLAR, TALEP, ÜRETİM İHRACAT VE İTHALÂT TAHMİNLERİ

(Milyon TL.)
(1965 fiyatları ile) (*)

	1962	1967	1972
Yurt içi talep	1180	1477	2429
Yurt içi üretim	1317	1677	2460
İhracat	230	175	125
İthalât	160	130	—

(*) Kalkınma Plânı, İkinci Beş Yıl, 1968.1972, sahife 389, 390

TÜRK STANDARDLARI

Türk Standardları Enstitüsü

YOL VERİCİNİN BOYUTLARI

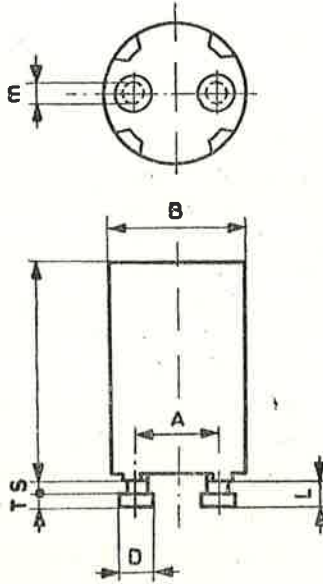
TS. 805/1

ARALIK 1969
BİRİNCİ BASKI

DIMENSIONS OF STARTERS

UDK. 621.329.001

Ölçüler mm dir

Boyutlar	Minimum	Maximum
A	12,5	12,9
B	-	21,5
D	4,7	5,0
E	2,8	3,2
H	33,0	36,0
L	-	4,3
S	1,7	-
T	1,9	2,2

NOT - Resim, sadece kontrol edilecek boyutları göstermek üzere yapılmıştır.

Tüp Biçimi Floresan Lambalar İçin Işıklı Yol Vericiler Standardı

Kemal TAN
Yüksek Mühendis

Floresan lambaların ışık verimleri bir hayli yüksek bilinmesi nedeniyle aydınlatma işlerinde kullanılma alanları durmadan genişlemekte ve bunların tutuşturucu çakmağı veya çalışmalarına başlatıcısı olan yol vericileri de önemini günden güne artırmaktadır. Memleketimizde de geniş uygulama alanı bulunan floresan lamba ve bunların yol vericileri için bir standard hazırlanması zorunluğu hissedilmiş ve Elektrik Hazırlık Grubunun 1969 yılı programına alınmıştır.

Teşkil olunan Teknik Komitesince IEC 155 - 1953, IEC 155 Ad No 1 - 1965, BS 3772 - 1964, DIN 49863 - 1955, TS 183, TS 87 ve TS 58 den faydalanılarak hazırlanan standard tasarısı, Elektrik Hazırlık Grubunca düzeltilerek konu ile ilgili olduğu tesbit edilen 93 resmî ve özel müessese ile Teknik Üniversite ve Devlet Dairelerinin mütalâasına gönderilmiştir.

Gelen mütalaa ve eleştirmelerin ışığı altında Elektrik Hazırlık Grubunca yeniden gözden geçirilip olgunlaştırılan standard taslağı, TSE Teknik Kurulunun 30 Aralık 1969 tarihli toplantısında kabul olunarak TS 805 No.su ile Türk Standardları arasındaki yerini almış bulunmaktadır. Daha önce çıkmış bulunan :

TS 58 — Floresan Lâmba Balastları,

TS 183 — Floresan Lâmbalar,
standartları ile birlikte uygulanacak olan bu yeni standard, (konu, tarif ve kapsam) bölümünde standardın konusunu «Bu standard, tüp biçimindeki floresan lambalarda kullanılan ışıklı yol vericiler» olarak belirtilmektedir.

Bundan sonra «Tarifler» maddesinde yol verici (starter) ile el kumandalı ana anahtardan ayrı olarak, floresan lambaya yol vermek amacıyla, ön ısıtma devresini açan ve kapayan bir düzen ve ışıklı yol verici de çalışması bir gaz atmosferi içinde ışıklı boşalma ile sağlanan bir yol verici olarak tarif olunmaktadır. Bu maddede ayrıca boşalmasız lamba ve kapama gerilimi gibi standard ile ilgili terimler açıklanmaktadır. Bu bölüm, standardın, 20 den 80 W kadar önceden ısıtılmış katodlu floresan lâmbalara yol vermek için kullanılan ışıklı yol vericileri kapsadığını belirterek sona ermektedir.

Standardın sınıflandırma ve özellik-

ler bölümünde yol vericiler, İndüktif ve kapasitif olmak üzere iki sınıfa ayrılmakta ve indüktif yol vericilerin gücü en çok 20 W'a kadar olan lâmbalarda, kapasitif yol vericilerin de gücü 20 W dan büyük olan lâmbalarda kullanıldığı açıklanmaktadır. Özellikler maddesinde yol vericilerin boyutları ayrı bir föyde verilmiş olup bu föy okuyucularımıza standard hakkında bir fikir vermek üzere dergimize aynen alınmıştır. Diğer özellikler ayrı ayrı açıklanmış olup bunlardan okuyucularımız için ilginç olan bir kaç örnek aşağıda verilmiştir :

— Yol verici kullanılacağı çevrenin rutubet şartlarına dayanmalı ve gerilim altında kalan kısımları ile metal gövdesi arasında yeteri kadar bir yalıtkanlık (en az 2 megohm) bulunmalıdır.

— Yol vericilerin radyo parazitlerini önlemek üzere 0,005 - 0,02 μ F kapasiteli bir kondansatörü olmalıdır.

— Yol verici gerilimin düşmesi halinde, belirli süreden önce devresini kapamamalıdır.

Standardın (ihzar ve imalâta ait muayene ve deneyler) bölümü, boyut muayeneleri ile başlamakta imalât deneyleri olarak :

- Sağlamlık,
- Yalıtkanlık,
- deneyleri ve Tip deneyleri olarak da
- Rutubet,
- Burulma,
- Yol verme,
- Dayanma,
- Boşalmasız lâmba,

deneyleri kabul edilmektedir. İmalât deneyleri imal olunan her yol vericiye tip deneyleri ise (Numune alma) çizelgesinde deneylerden geçirilecek partideki yol verici sayısına göre ayrılacak belirli miktardaki yol verici numunelerine uygulanacak deneyler olarak sıralanmakta ve açıklanmaktadır.

İmalât deneylerinden sağlamlığı kontrol için, şekli ve boyutları standardda gösterilen bir dönme dolabı içine konulan yol vericiler, dakikada 5 dönme ve 10 düşme ile karşılaşmakta ve her seferinde 500 mm'lik yükseklikten 3 mm kalınlıktaki çelik bir levha üzerine 100 kez düşürülme ve bu işlemden sonra sağlam kullanılır du-

rumda olmaları ve herhangi bir zedelenme veya bozulma göstermemeleri şart koşulmaktadır.

Tip deneylerinden (yol verme deneyi) standardda yol verici, balast ve floresan lâmbanın bağlantı durumları da gösterilen bir şemaya uygun olarak bağlanan yol vericiye, 20° ile 30 °C arasındaki bir çevre sıcaklığında deney uygulanacağı, deney sırasında yol vericiler tam bir karanlık içinde bulunması ve deneyden önce de en az 15 saat karanlıkta tutulması şart koşularak deneyde

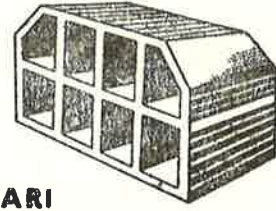
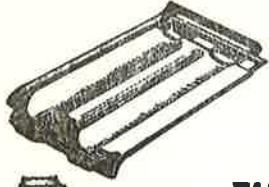
- Vuru hızlığı,
- Kapama süresi,
- Kapama gerilimi,
- Kesme aşırı gerilimi,

kontrol edilmesi istenilmektedir. Deney geriliminin 30 saniye uygulanması sırasında yol verici kontağı en az iki kez açması, bunu izleyen 15 saniye içinde yol verici kontağının en az 1,5 saniye kapalı kalması ve lâmba anma gücüne göre çizelgede gösterilen en küçük kapama gerilimine düşürülen besleme geriliminin altında kalan yol vericinin bir dakikadan önce kapanmaması gibi özellikler ayrı ayrı doğrulanmakta ve deneydeki uygun olan sonuç şartları gösterilmektedir.

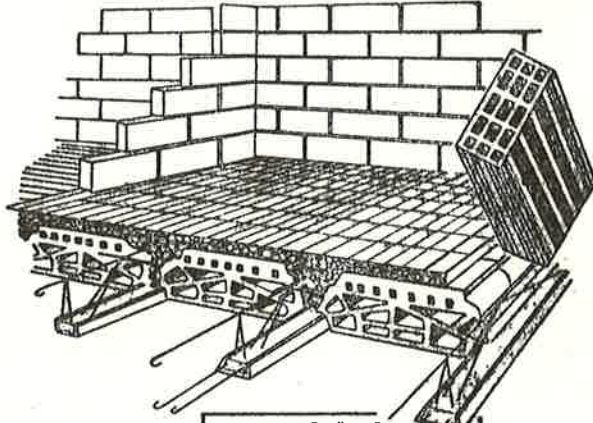
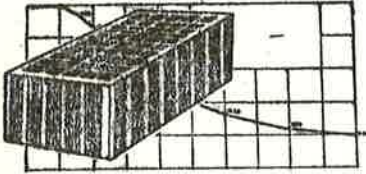
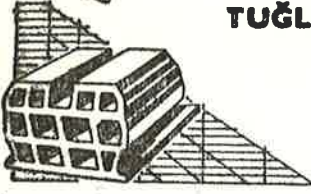
Boşalmasız lâmba deneyinde yol vericiler boşalmasız bir lâmbanın bulunduğu bir elektrik devresinde denenmesi esas alınmakta ve deney gerilimi altında 3 saatlik aralıksız vurdan sonra, yol vericinin yol verme deneyinde uygun sonuç verecek niteliğini mühafaza etmesi kabul olunmaktadır.

Diğer memleket standartlarından oldukça farklı ve derli toplu olan bu Türk Standardı da 3 şekil, iki çizelge ve 3 föy ile temiz baskı içerisinde Türk sanayici ve imalâtçısının hizmetine sunulmuş bulunmaktadır.

Hazırlanmasında büyük bir titizlik gösteren raportörleri, teknik komite üyeleri ve Hazırlık Grubu ile standardı olgunlaştırmak için değerli himmet ve mütalaalarını esirgemeyenler ile bu standardı da eskilerinden daha nefis ve hatasız çıkarmaya çalışan TSE görevlileri ve yayın elemanları, standardın sizlere ve memlekete hayırlı, yardımcı ve yararlı olduğunu anladıkları oranda sevinecek ve yorgunluklarını gidermiş olacaklardır.

TUĞLA KİREMİT VE ASMOLEN FABRİKALARI

SATIŞ ŞUBELERİ:

İSTANBUL

Mechel Mebusan Cad. Arhan Salıpazarı - İstanbul

☎ : 49 98 02 - 44 81 29

KADIKÖY

MühürdarFuat Bey Sokak Talas la Manı kat 1
Kadıköy - İstanbul ☎ : 36 13 42 - 36 48 98

UMUM MÜDÜRLÜK

Mechel Mebusan Cad. Arhan
Salıpazarı - İstanbul

☎ : 49 79 56 49 74 14

Standard — 192

BİK

ASBEST BORULARI

PİK BORUDAN

%40 UCUZ
HAFİF

Bayındırlık Bakanlığı Sıhhi Tesisat keşif ve
parçalaması Kod No. 71 a

Merkez :

UNKAPANI C. 33

Tel : 26 81 30 - 32 - 21 16 23 - 22 82 38

TÜRK NÖRM VE STANDARTLARINA UYGUN
KESİLEBİLİR EĞYANABİLİR

UCUZ HAFİF SAĞLAM TECRİTLİ DAYANIKLI KESİLEBİLİR

Standard - 193

Taze Fasulye - Taze Bezelye - Pırasa Standardları

Hasan Tahsin EROL
TSE Ziraat Hazırlık Grubu Başkanı

Yaş sebze meyve tüketimi dünyada gittikçe artan bir hızla önem kazanmaktadır. Toplumların gelir seviyelerinin artması, beslenmede vitamin ve mineral maddeler yönünden zengin gıdalara yer verilmesi yaş sebze ve meyve tüketimini artırmaktadır. Tüketime paralel olarak son yıllarda Türkiye'de yaş sebze - meyve üretim ve ihracatında gerek miktar ve gerekse değer olarak belirli gelişmeler göze çarpmaktadır.

Son altı yılda ülkemizde yaş meyve ve sebze ihracat miktarlarındaki ortalama yıllık artış % 19,3'dür. Değer artış yüzdeleri ise miktar artış yüzdelere göre daha yüksektir. 1969 yılına kadar genellikle meyve ihracatında artış kaydedilirken sebze ihracatında çeşitli nedenlerle nisbi bir azalma görülmüş ancak, 1969 da yaş sebze ihracatında da belirli büyük bir artış sağlanmıştır. Bu arada yaş sebze ihracatının çok önemli bir kısmının serbest döviz sahasına yapılması ayrı bir özellik taşır.

Türk Standardları arasına taze fasulye, taze bezelye ve pırasanın katılması gerek iç tüketim ve gerekse ihracat yönünden memnuniyet verici bir keyfiyettir. Avrupa pazarlarında pırasaya taze olarak, taze fasulye ve taze bezelyeye de konserve olarak büyük çapta bir talep mevcut bulunmaktadır. Aslında son yıllarda iç piyasamızda da adı geçen sebzelerin konserve tüketiminde belirgin bir artış görülmektedir. Ancak yerli çeşitlerimiz konservecilik yönünden yeterli kadar elverişli değildir. Yabancı çeşitlerin adaptasyonu yapılmaktadır. Bunların ziraati konserve sanayiinin gelişmesine paralel olarak artmaktadır.

Taze fasulye, taze bezelye ve pırasa standartlarının çıkarılması, üretimin disipline edilmesi ve pazar isteklerine uygun mal arzı ile üreticilerin alimteri ve emeğinin değerlendirilmesine de yardımcı olacaktır. Bu standartların hazırlanması ile sağlanan başlıca kazançlar arasında gerek taze kullanılan ve gerekse konserve sanayiine verilen ürünün kalite ve bir örnekliğini sağlayarak, iç ve dış pazarlarda satış garantisini temin etmektedir.

Yurdumuzda 1969 yılı rakamlarına göre 38.505 Hektar arazide 190.350 ton taze fasulye üretilmiş olup, randıman Ha. a ortalama 5000 Kg. dir. Yine 1969 yılında 1000 Ha. ın üzerinde taze fasulye ekilişi yapılan belli başlı illerimiz; Ankara, Bolu, Çankırı, Bursa, İstanbul, Adana, Antalya, Hatay, İçel, Samsun, Kayseri'dir. Bu iller içinde Bursa, taze fasulye üretiminde başta yer almaktadır.

Taze fasulye (Green Beans) standardı TSE'nin 797. eseri olarak aynı

No. yı taşımaktadır. Milletlerarası sınıflandırma No. sı ise, UDK 635. 652 dir. Standardı yapılan fasulyeler Phaseolus Vulgaris L. türüne giren kültür çeşitlerinin taze meyveleridir. Sınıflandırmada yer alan başlıca taze fasulye çeşitleri; Ayşe Kadın, Arşın, Şeker, Ferazetsiz, Turfanda yer, Sarı (gelin yağı) Favorit, Kontender (Contender) Bobi fasulyeler (Boby bean), çalidir.

Taze fasulyeler standardda iki kalite sınıfına ayrılmaktadır. I. sınıftaki fasulyelerin, çeşidinin şekil ve renk bakımından tipik özelliklerini göstermesi, elle kırılacak durumda taze ve gevrek, kılçıksız, lekeli olmaması gereklidir. Bu sınıftaki fasulyelerin ağırlıkça bulunabilecek kalite toleransı II. sınıfa giren taze fasulyelerden % 10 oranında kadar bulunabilir olmasıdır. II. sınıftaki fasulyelerin de oldukça körpe ve gevrek olması, yüzlerinde hafif leke ve bere bulunabilir de pas lekelerinin olmaması gerekmektedir. II. sınıftaki fasulyelerin ağırlıkça bulunabilecek kalite toleransı, bu sınıfın şartlarına uymayan fakat tüketime elverişli taze fasulyelerden % 10 oranına kadar bulunabilir. Ancak kara leke (Colletotrichum "Coloeporium" Lindemuthianum) yanı sıra bulunan fasulyeler bu toleransın içine giremez.

Taze fasulye ambalaj malzemeleri yeni, temiz ve insan sağlığına zararsız olmalıdır. Fasulyeler kasa, tabla ve sepetler içine konur. Ambalajlar içerisinde yaprak, sap ve diğer yabancı maddeler bulunamaz. Kızılsmayı önlemek için ambalajların içi gevşek olmalıdır. İçinde taze fasulye bulunan ambalajlar gölgede ve havadar yerde tutulmalı, güneşte ve yağış altında bulundurulmamalıdır.

Taze fasulye standardında ayrıca, numune alma ve muayene ile müteferrik hükümler ve Türk Standardlarının uygulaması hakkındaki tüzük hükümleri gereğince yapılacak denetleme etrafıca yer almıştır.

Taze bezelye (shelling peas) standardı, Türk Standardı olarak 798 ve Milletlerarası sınıflandırmaya göre ise UDK 635.656 No.yı taşımaktadır.

Yurdumuzda 5.950 Hektar alanda 30.840 ton taze bezelye üretilmekte olup ortalama randıman Ha. a 5200 Kg. dir. 1969 Yılında taze bezelye ekilişi 500 Ha. ın üzerinde başlıca illerimiz; Aydın, İstanbul, Adana, Antalya, İçel'dir. En fazla taze bezelye üreten ilimiz Adana'dır.

Taze bezelye standardında anılan bezelyeler pisum sativum L. türüne giren kültür çeşitlerinin taze meyveleridir. Sınıflandırmadaki başlıca bezelye çeşitleri; sultanî, şeker, delikatesse (Delicatesse), Kelvadon 68, Senatör (Cenator) dır. Taze bezelye standardı da ta-

ze fasulyede olduğu gibi kalite sınıfları bakımından I. ve II. sınıflara ayrılmakta, minimum şartlar ve toleranslar, ambalaj, istif, işaretleme, numune alma müteferrik hükümler, Türk Standardlarının uygulanması hakkındaki tüzük hükümleri gereğince yapılacak denetleme bakımından taze fasulyeye benzetilmektedir.

Pırasa üretimi yurdumuzda 1969 da 14.340 Hektar 272.261 ton olup Hektara randıman 19000 Kg. dir. Yine 1969 da yurdumuzda pırasa üretilen belli başlı illerimiz; Ankara, Kütahya, Çanakkale, Aydın, Balıkesir, İzmir, Bursa, Adana, Antalya, İçel, Samsun, Zonguldak, Konya'dır. Bu illerin içinde Adana başta gelmektedir.

Pırasa (leeks) standardı TSE'de 795, Milletlerarası sınıflandırmada UDK 635. 26 No. ile yer almaktadır. Pırasanın tarif bölümünde anılan pırasalar Allium porrum L. Türüne giren çeşitlerin taze bitkileridir. Sınıflandırmadaki başlıca pırasa çeşitleri Kartal (kamış) ve Karadır. Diğer çeşitler kendi adlarıyla ve orijinalleri belirtilerek piyasaya arz edilir.

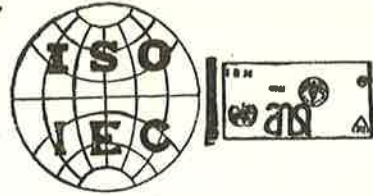
Pırasalarda, standardda aranan minimum şartlar; taze görünüşlü, tohumu kaçmamış, sağlam, donmamış, temiz yıkanmış, kök saçakları çamursuz, yaprak uçları düzgün kesilmiş olmalı, solmuş ve sararmış yapraklar, yabancı koku, tad bulunmamalıdır. Pırasalar da I. ve II. sınıf olmak üzere iki kalite sınıfa ayrılmaktadır. I. sınıf pırasalar aynı boyda ve yeşil yaprak kısmı tüm uzunluğun 1/3 ünü geçmiyecek şekilde kesilmelidir. Bu sınıfta en küçük çap 20 mm dir. II. sınıf pırasalarda ise yeşil yaprak kısmı tüm uzunluğun 1/2'sini geçmemelidir, bunların en küçük çapları 10 mm'dir.

Pırasalar 15-25, 26-35 mm. ve 35 mm.'den yukarı olmak üzere üç boy grubuna ayrılmaktadır.

Pırasa ambalajı olarak tahta kasalar ve tablalar kullanılır. Pırasalar bunlara dizilerek veya demetler halinde konulduğu gibi, ambalajsız veya bir materyelle sarılmış olarak da piyasaya arz edilir.

Pırasa standardında ayrıca, diğer standartlarda olduğu gibi işaretleme, numune alma ve muayene, müteferrik hükümler Türk Standardlarının uygulanması hakkındaki tüzük hükümleri gereğince yapılacak işlemler yer almaktadır. Müteferrik hükümler altında özellikle pırasaların yağış altında ve donma tehlikesi olan açık yerlerde bırakılmaması gereği yer almaktadır.

Taze fasulye, taze bezelye, pırasa standartları tarımsal ürünler standartlarında önemli bir boşluğu doldurmaktadır.

TSE Başkanı F. A. Sünter Thai Standardlar Enstitüsünü Ziyaret Etti

Türk standardları Enstitüsü Başkanı Faruk Sünter, Aralık ayını yurt dışında, Bangkok'ta geçirmiştir. Ailevi sebeplerle yaptığı bu özel gezi sırasında, oradaki standardizasyon kuruluşları ile de ilgilendiğini öğrendik ve kendisinden bilgi rica ettik. Sünter bize şunları söyledi :

«— Uzak Doğu'nun güney kapısında yer alan ülkeler arasında, standardizasyon bakımından en çok kuruluşa sahip ülkenin Thailand Krallığı (eski Siam) olduğu anlaşılıyor. Bunların başlıcaları şöylece sıralanabilir.

1 — Thai Ulusal Standard Spesifikasyonlar Merkezi,

2 — Thai Endüstri Standardları Enstitüsü,

3 — Ulusal Enerji Standard Kuralları Seksiyonu,

4 — Ticaret Maddeleri Standard Ofisi,

5 — Gıda Kalite Kontrol Komitesi,

6 — Ecza Komitesi,

7 — Ölçü ve Ayarlar Ofisi,

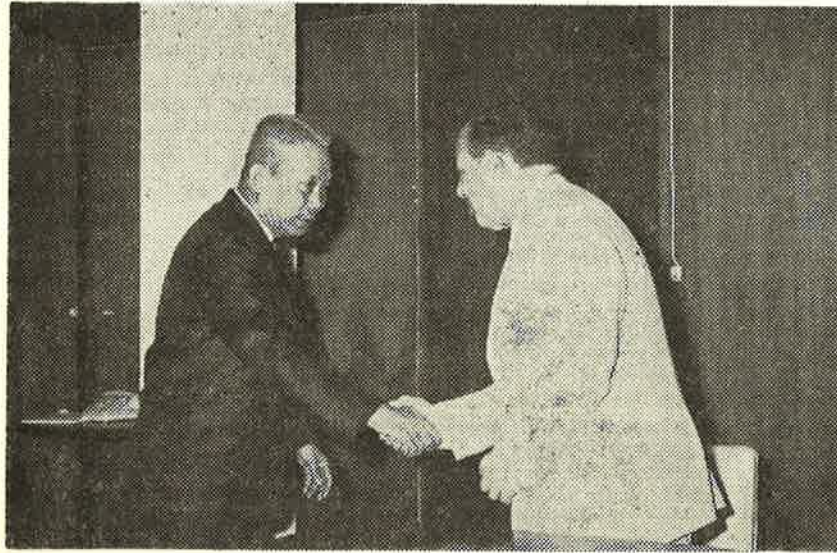
Bu yedi kuruluşun hepsi standard hazırlamakta ve gerekirse uygulamaktadır. Birincisi 1963 yılında kurulmuş, Başbakanlığa bağlı Thailand Uygulamalı Bilimsel Araştırma Merkezi bünyesindedir ve Ulusal standartları o yapmaktadır. ISO'ya üye olan da bu örgüttür.

İkincisi, Sanayi Bakanlığı Fen İşleri Dairesine bağlı bir şubedir. Thailand için ihtiyarî endüstri standartları yapar. Üçüncüsü, Kalkınma Bakanlığına; dördüncüsü ve yedincisi Ekonomi Bakanlığına; öbür ikisi de Sağlık Bakanlığına bağlıdır.

Bu kuruluşların hepsi parçalanmış, dağılmış ve varlık gösteremez durumdadır. Halbuki, yalnız Thailand Uygulamalı Bilimsel Araştırma Merkezi ve Sanayi Bakanlığı Fen İşleri Dairesi Laboratuvarları, ayrı ayrı hiç olmazsa TSE laboratuvarları kadardır. Birarayı gelebilseler, finans ve insan gücü ve teçhizat bakımından oldukça kuvvetli bir varlık meydana koyabilecekler. Örneğin, birinci sırada yer alan kuruluş Uluslararası nitelikte olmakla beraber, kadrosu beş kişiden ibarettir. Halbuki hepsi bir araya gelse, yüzlerce teknik adama ve büyük laboratuvarlara sahipler.

Eski A. B. D. Standardlar Enstitüsü genel Müdürü Roger Gay ve Eski Hindistan Standardları Enstitüsü Genel Müdürü Dr. Lal C. Verman, Uluslararası kuruluşların danışmanları olarak bu durumu incelemişler, raporlar hazırlamışlar, fakat henüz birleşme işi, bazı kimselerin kişisel çabalarından ileri geçemiyor.

Thailand'lı dostlarımıza, yeni plânlarında başarılar dileyerek sözlerime son veriyorum. »

TSE Başkanı Sünter bu ay içinde Thailand standardizasyon kuruluşlarını özel olarak ziyaret etmiştir. Birinci resimde Sünter'i, ISO'ya üye Thailand Enstitüsü'nün bağlı bulunduğu Uygulamalı Bilimsel Araştırma Merkezi Başkanı Dr. Insee Chantrasditya ile; ikinci resimde de Enstitü kütüphaneinde ilgililer ve Enstitü Direktör Vekili Kr. Apal Rananano ile görüyorsunuz.

CERTICO Üyeleri Belli Oldu

Ocak ayının 19 ve 20'nci günlerinde Cenevre'de yapılacağını geçen sayımızda bildirdiğimiz CERTICO (Sertifika Komisyonu) toplantısına katılacak üyeler belli olmuştur.

Bilindiği gibi CERTICO, Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) nun, 1970 Eylül ayında Ankara'da yaptığı Konsey Toplantısı sırasında alınan kararlarla kurulmuştur. Konsey, aldığı kararla, kişisel olan CERTICO üyeliklerini ISO Başkanının tesbit etmesini öngörmüştü. ISO Başkanlığı görevini 1970 yılı sonunda devreden Faruk A. Sünter, geçtiğimiz ay içinde CERTICO üyelerini de seçmiş bulunmaktadır. Buna göre önümüzdeki Cenevre toplantılarına: Komite Başkanı olarak Mr. H.A.R. Binney (İngiltere) ve üyeler Mr. R. Frontard (Fransa), Dr. A.V. Glitcher (S.S.C.B.), Mr. J. E. Kean (Kanada), Mr. N. Ludwig (Almanya), Mr. J. Ollner (İsviçre), Mr. K. S. Geiges (A.B.D.), Mr. R. Teichman (G. Afrika Birliği), Mr. J. W. van Zwieten (Hollanda) ve TSE Mevzuat Hazırlık Grubu Başkan Vekili Muzaffer Uyguner katılacaklardır.

CERTICO'nun ilk toplantısı ile ilgili geniş haberleri önümüzdeki sayıda sunacağız.

Uluslararası Ticareti Güçleştiren Engeller

Dünya Ticaretinin geliştirilmesi ile uğraşan diğer uluslararası örgütler gibi, Uluslararası Ticaret Odası da, bu günkü mevzuat güçlük ve katılıklarının ortadan kaldırıldığı ve ulusal koşullardaki farklılıklar giderildiği takdirde, özellikle bazı mamül madde ve teçhizat ticaretinin büyük ölçüde gelişeceğini ileri sürmektedir.

Tüccar ve sanayicilerle bunların mesleki örgütleri, ISO ve IEC gibi uluslararası ahengi sağlamak için uniform standartları tavsiye eden kuruluşların çabalarını sürekli olarak desteklemelidirler. Bu uluslararası kuruluşlar arasında yer alan ORGALIME de, ulusal standartların, ISO ve IEC'nin tavsiyelerine uydurulmalarını sağlamak üzere ağırlığını koymaktadır.

Bu konuda hükümetlere de görevler düşmektedir. Örneğin :

(a) Kamu yararı için zorunlu olmadıkça, teknik ayrıntıları içine alan yasalar ve tüzükler yayınlamaktan kaçınmak;

(b) Standartları ve diğer teknik konuları mecburî yürürlüğe koymak üzere mevzuat hazırlamak gerekiyorsa, bunların, ilgili konuda faaliyet gösteren uluslararası kuruluşların tavsiyelerine uygun olmalarına dikkat etmek;

(c) Özel kuruluşlar tarafından yayınlanan ve mevzuatla mecburî yürürlüğe konulmamış bulunan standartlar varsa, bunların da aynı uygunluğu yansıtılmalarını sağlamak.

ISO, DEPREM ZARARLARINI AZALTACAK TEDBİRLER ÜZERİNDE ÇALIŞIYOR

SİSMİK KUVVETLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ METODLARINDA ULUSLARARASI BİR ANLAŞMAYA VARMAYA ÇALIŞILIYOR

Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) uzmanları, depremlerin zararlarını önlemek amacıyla, yapılan mimarî tarzlarında uygulamak üzere, sismik kuvvetlerin değerlendirilmesi metodlarında uluslararası bir anlaşmaya varmaya çalışmaktadırlar.

Bugün, depremin zararlarından tam olarak korunabilmenin ekonomik bakımından mümkün olmadığı bilinmektedir. Fakat, etkilerini minimize etmek için çok şeyler yapılabilir. Örneğin, uygun bir mimarî, can kayıplarını ve yaranmalarını azaltabilir; hayatî bir takım hizmetlerin devamını sağlar ve yapılarda meydana gelecek hasarları minimum düzeye indirir.

Genellikle, depreme dayanıklı mimarî tarzlarının tesbitinde şu noktaların göz önünde bulundurulması gerektiği kabul olunmaktadır:

(a) Zaman zaman ortaya çıkan hafif depremlerin sebep olduğu yapısal hasarları önlemek ve diğer zararları minimuma düşürmek;

(b) Çok seyrek olarak ortaya çıkan büyük depremlerin yol açtığı çökme ve yıkılmalarla ciddi zararları ortadan kaldırmak.

Bu konuda hazırlanan bir ISO Rekomandasyon tasarısı, büyük insan topluluklarını içinde barındıran yapılarla, kamu hizmetlerinde ön sırayı alan hastahane, enerji istasyonları, radyo ve televizyon yayın merkezleri gibi yapılarda, depremin zararlarına karşı büyük ölçüde emniyet şartlarına yer verilmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

ISO Kadrosuna, Milletlerin İnsan Gücü Katkısı

Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı Merkezi'nden bildirildiğine göre, Cenevre'deki Merkez Sekreteryasında 16 ayrı ülkeden gelen memurlar çalışmaktadır.

Merkezde çalışan toplam 74 memurun 27'si Fransız, 18'i İsviçreli, 11'i de İngilizdir. Buna ek olarak milliyeti Alman olan 3, İspanyol, 3 Hindistanlı 2 ve Avustralya, Belçika, Kanada, Çekoslovakya, Hollanda, Polonya, Portekiz, İsveç A. B. D. ve Rusya'dan da 1'er memur bulunmaktadır. Yüksek yönetim kadrosunda çalışan 17 kişi ise milliyetleri itibarıyla 12 ülkeye mensupturlar.

Tasarıda belirtilen metodlar, büyük kısmıyla, deprem kuvvetlerinin, yapılar, kuleler, yüksek tanklar ve silolardaki etkilerini ele almakta ve değerlendirmektedir. Bununla beraber, bütün prensipler, aynı zamanda köprü, baraj ve liman tesisleri gibi yapılarda da uygulanabilir niteliktedir.

Yukarıda sözünü ettiğimiz rekomandasyon tasarısını hazırlayan Çalışma Grubu, yeryüzünde deprem tehlikesi ile karşı karşıya bulunan Japonya'nın Standardlar Enstitüsü'nce yönetilmektedir.

ISO, İnşaat projeleri ile ilgili sembolleri Standardlaştırdı

Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO), yayınladığı 1226 numaralı rekomandasyonla, inşaat projelerinde kullanılan sembolleri standardlaştırmıştır.

Bu semboller sayesinde, özellikle kapı ve pencere gibi yerlerde kullanılan sürgü ve mandallar, menteşeler, kilitler, v.b. komponentlerin projelerde isabetli bir şekilde belirtilmesi sağlanmakta ve böylelikle bu komponentlerin uluslararası ticareti kolaylaşmaktadır.

1226 numaralı rekomandasyon aynı zamanda kapı ve pencere gibi yerlerin açılıp kapanma yönlerini ve iç-dış yüzeylerini belirten standard sembolleri tesbit etmektedir. Diğer taraftan, rekomandasyonun sonunda yer alan ek'te de, sembollerin ve diğer kuralın nasıl uygulanacağına dair açıklamalara yer verilmiştir.

ISO, AHŞAP PARKELER STANDARDINI HAZIRLADI

Meşe parkeler konusunda bir süredir çalışmalarına devam eden Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı'na bağlı Teknik Komite, bu çalışmalarını tamamlamış ve ortaya çıkan rekomandasyon 1324 numara altında yayınlamıştır.

Bu konudaki uluslararası ticareti büyük ölçüde kolaylaştıracak olan rekomandasyon, meşe parkeleri 3 kalite derecesine ayırmakta ve her derece ile ilgili ayrıntılı spesifikasyonları vermektedir.

Genel olarak ahşap parkelerin imalatı, özellikleri ve piyasaya arz şartları ile ilgili olarak daha önce 1072 numaralı rekomandasyon yayınlamış bulunuyordu.

YAŞ MEYVA VE SEBZELERİN ULUSLARARASI STANDARDİZASYONU

Beslenme uzmanlarına göre, bir insanın bir günde aldığı besinlerin 1/4'ünü, çeşitli şekillerdeki yaş meyva ve sebzeler teşkil etmelidir. Yaş meyva ve sebzeler, taşıdıkları yüksek değerli koruyucu maddeler (Vitaminler ve mineraller) nedeniyle, dengeli bir beslenmede önemli rol oynarlar.

Yukarıda sözünü ettiğimiz 1/4 oranına, bugün endüstrileşmiş ülkelerde bile ulaşamamaktadır. Bununla beraber bitkisel ürünlerin dünya ölçüsündeki üretimi artmakta ve bu artış trendinin devamlı olması beklenmektedir. Örneğin, Avrupa'daki üretim, 1938 ve 1961 yılları arasında bir misli artış göstermiştir.

Uluslararası standardizasyonun, bu konuda, özellikle dağıtım metodlarının geliştirilmesi, ticaretin yoğunlaşması ve tüketimin artması yönlerinden etkisi büyük olmuştur.

Standardizasyonun başlıca faydası bir takım karışıklıkları ortadan kaldırarak piyasaya bir «açıklık» getirmesidir. Bu olmadıkça, piyasaya intikal eden çok çeşitli ve belirsiz kalitede mal, büyük bir kesmeğe yararır.

Standardizasyon, üreticiyi, ticarî gereklere uymaya zorlayan belli başlı faktörlerden biridir ve şu hususları mümkün kılar :

(a) Ambalaj, depolama ve taşıma teknikleri ile gerek iç piyasadaki, gerekse dış ülkelerdeki tüketicinin isteklerini yansıtmak suretiyle yüksek kalite ürünün yüksek piyasa değeri ile satılması;

(b) Şu konularda sağladığı imkânlarla, yetiştirme metodlarının rasyonelizasyonuna yol açar :

İtalya'da 10.000 m³ kapasiteli bir soğuk hava deposu

«BU YAZI, OECD TARAFINDAN HAZIRLANAN YAŞ MEYVA VE SEBZE STANDARDİZASYONUNUN EKONOMİK VE TEKNİK VEÇHELERİ BAŞLIKLILI 90 SAYFALIK RAPORUN, ISO MERKEZ SEKRETERYASINCA HAZIRLANAN BİR ÖZETİDİR.»

— Yüksek verimli modern fidelelerin geliştirilmesi,
— Tarımın modernleştirilmesi (makinalaşma),

— Budama ve seyreltme gibi uygulamalara, mücadele ilaçlarının kullanılmasına yol açması; ürünün ambalajlama istasyonlarına dikkatli bir şekilde taşınmasını gerektirmesi,

Üreticiler, artık, standardizasyonun tarlada ya da ağaçta başladığını ve ürünün, piyasa isteklerini gerek kalite, gerekse kantite bakımından iyi bir şekilde karşılanması oranında kârlı olacaklarını çok iyi bilmektedirler.

Bugün, standard spesifikasyonların çok kullanılması sayesinde, fiziksel olarak henüz ortaya çıkmayan ürünün bile satışı mümkün olmaktadır. Standardizasyon yoluyla kalitenin istikrar kazanması ve bir çeşit garantinin ortaya çıkması, alıcının temsili numuneye göre sipariş vermesine imkân hazırlamaktadır.

Milan toptancı piyasasındaki en son uygulamalar, bu konuda iyi bir örnek teşkil etmektedir. Burada, satışa arz edilmiş olan meyva ve sebzeler, yalnızca carî standard spesifikasyonları ortaya koyan ve «data sheets» adı verilen belgelere göre muamele görmektedir.

Bu uygulamanın avantajları şöyle sıralanabilir :

— Malların fiyatları, yüklemeye önce teşekkül etmekte ve bu durum üreticiyi daha güçlü hale getirmektedir. Varış yerinde satış usulünün uygulanması halinde ve fiyatlar da önceden bilindiğine göre, üretici malını, kendisine en uygun pazara sevketme kolaylığını sağlamış olur.

— Ulaşım yolları kısaltılabilir. Zira yükleme öncesi, malın en uygun satış yeri tesbit edilebildiğinden direkt sevkî yapılabılır.

— Tüketim merkezlerinden uzak olan satıcı ülkeler, bu merkezlere yakın ülkelerle eşit koşullar altında rekabet edebilirler.

Standartlar aşağıda belirtilen faktörler açısından, bütün ayrıntılı isteklere cevap verirler :

— **Temizlik** : Örneğin, bir yaş meyva ve sebze standardı, ilgili ürünün toz, toprak, pislik ya da gözle görünür kimyasal izlerden arınmış olması gerektiğini belirtir (gözle görünmeyen kimyasal madde izleri, halk

sağlığı ile ilgili kamu otoritelerinin sorumluluğuna girer).

— **Aşırı rutubet** : Marul, ıspanak gibi sebzelerde aşırı rutubet, çabuk çürümeye yol açar.

— **Yabancı tad ve kokulardan arınmış olma** : Başka cinsten maddelerle temas eden; ya da, kötü şartlar altında depolanan ürünlerde, yabancı tad ve kokular belirebilir.

— **Olgunluk derecesi** : Yeter derecede olgunlaşmamış meyvaların ihtiyacı karşılamaktan uzak bulunması yanında, fazla olgun olanlar da normal taşıma ve dağıtım işlerini imkânsızlaştırır.

Ürünler, kabul edilebilir en düşük kaliteden, en yüksek kaliteye kadar çeşitli sınıflara ayrılabilirler. En düşük kalite, daha çok fiyatı ön plâna alan tüketicinin minimum isteklerini karşılayabilecek seviyede olmalıdır.

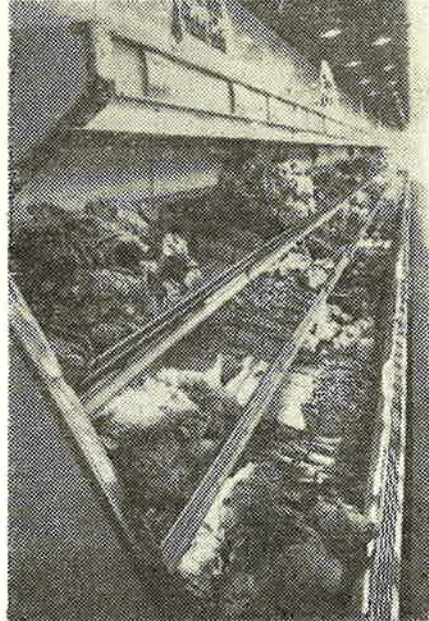
Tüketicinin davranışlarını ele alan araştırmalar göstermiştir ki, tüketici kararını az çok bilinçli olarak verebilmekte ve şu faktörleri kombine ederek gözönünde bulundurmaktadır.

— Koku;

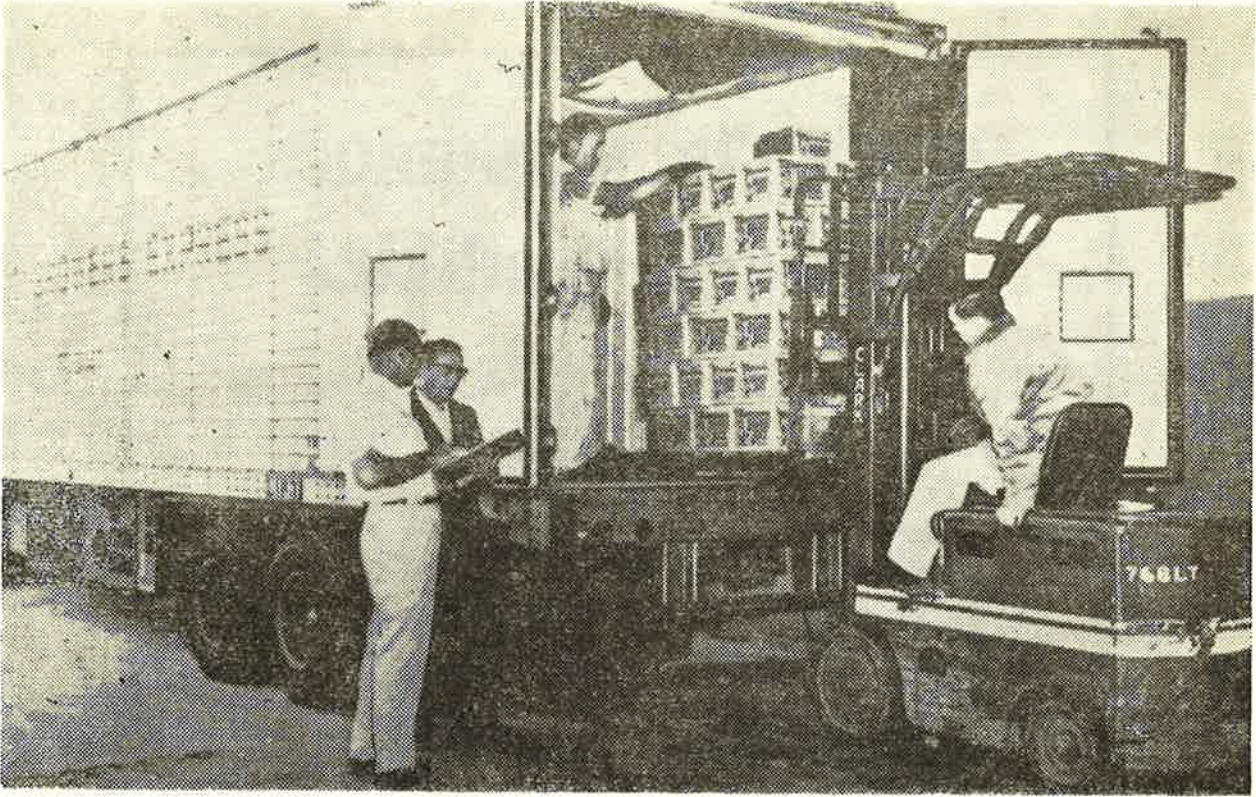
— Standardındaki sınıflamada belirtilen dış görünüş, piyasaya arz şekli ve ambalajlama;

— Fiyat;

— Besin değeri,

Soğutucu vitrinlerde satışa arz olunan taze sebzeler

Paletlenmiş Yaş Meyva ve Sebze Ambalajları Konteynere yükleniyor

Kalitenin belirlenmemiş olması, tüketiciyi, kendini korumak amacıyla en pahalı ürünü satın almaya yöneltmektedir. Bu nedenle kalitenin sınıflandırılması, özellikle en son alıcılar tarafından olumlu karşılanmaktadır.

Standardların geniş ölçüde kullanılması ile, perakende sebze ve meyva satışlarında da teknik gelişmelerin uygulanması mümkün olmuştur. Bu uygulamaların sağladığı avantajlar modern supermarket'larda açıkça görülmektedir. Örneğin: soğutucu dolap ve vitrinlerle sağlanan elverişli muhafaza, self-service gibi ambalaj öncesi metodların uygulanması, geniş seçme imkânları, düşük fiyatlar v.b.

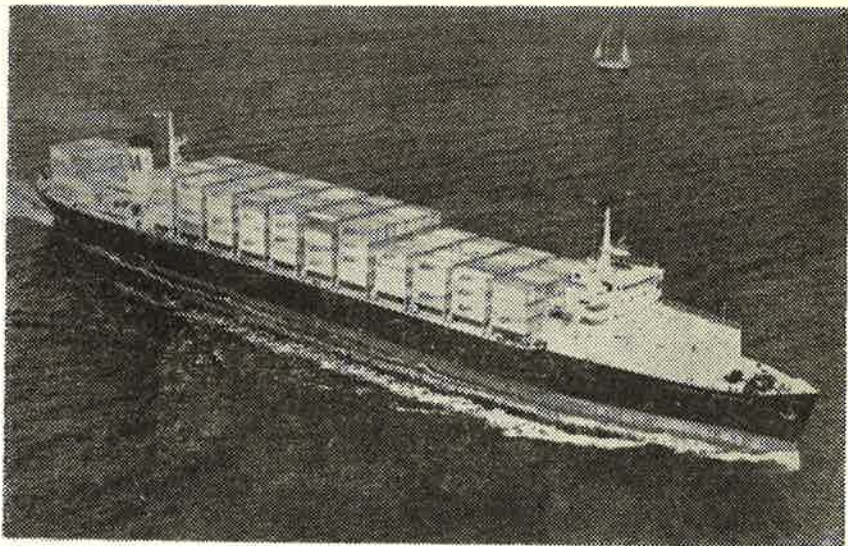
Birçok ülkelerde hayat standardının yükselmesi, kaliteli mallara olan talebin artması şeklinde kendini göstermektedir. Fakat tüketici eğilim ve davranışları da ülkeden ülkeye ve sosyal yapıya göre değişmektedir. Örneğin, İngiliz ve Alman tüketicilerinin, iri çekirdekli ve ince kabuklu sofralık üzümleri tercih ettikleri anlaşılmıştır. Hesaba katılması gereken başka faktörler de vardır. Isının âni olarak düşmesi, diğer sebzelere oranla domates talebinin azalmasına yol açabilir.

Standardizasyon, belirli bir anda «kristalleşmiş» durum yaratan bir etki yapmamak, bilâkis teknik ve ticarî

değişim ve gelişmeleri ve mevzuatın gerçeklerini yansıtan bir araç olmalıdır. Özellikle ihracatçı ülkenin üretim koşullarını ve ithalatçı ülkenin de pazarlama ve tüketim özelliklerini gözönünde bulundurmalıdır.

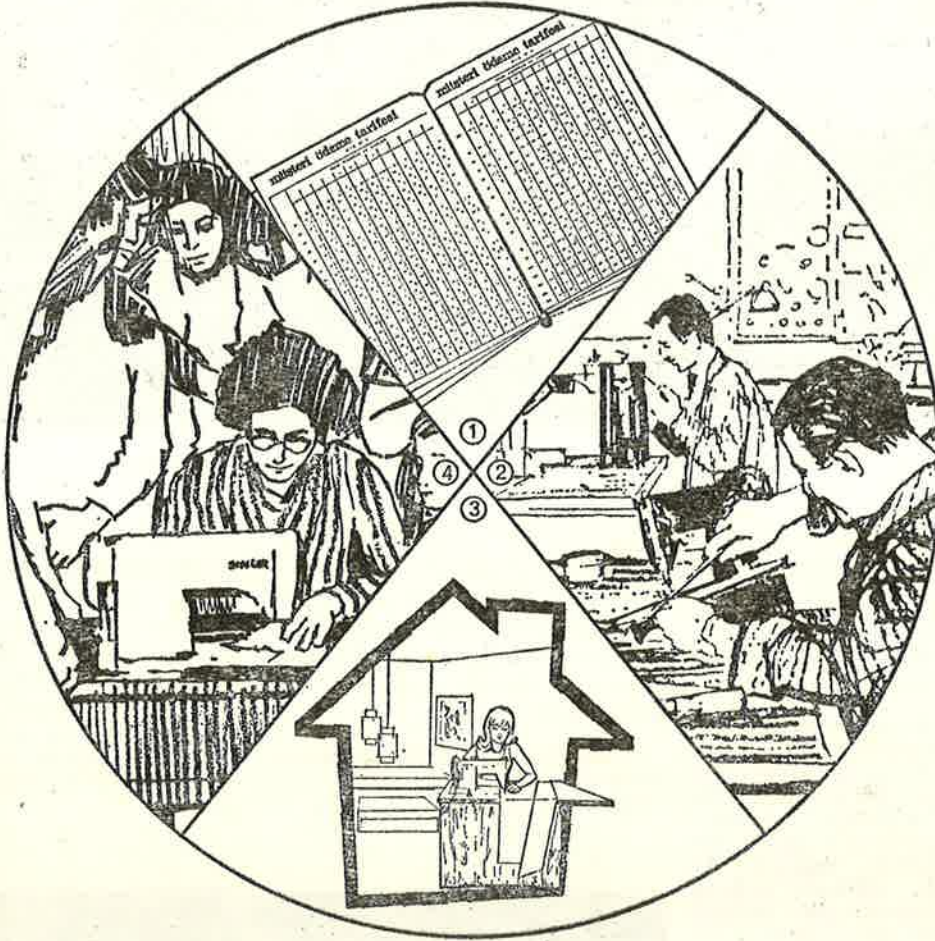
Özet olarak denilebilir ki, standardizasyon, diğer piyasalar gibi, tarım ürünleri piyasasını da çok etkili bir

şekilde düzenleyen başlıca araçlardan biridir. Standardlar, produktiviteyi artırmak ve pazarlama işlemlerine rasyonel bir metod getirmek suretiyle pazarlama masraflarını azaltırlar; arz ve talebin dengeli bir hale gelmesine hizmet ederek hem üretici, hem de tüketici yararına istikrarlı ve avantajlı fiyatların teşekkülüne imkân verirler.

Konteyner yüklü bir şilep

SINGER'in yurdumuza getirdiği yenilikler

- ① Yalnız SINGER tarafından uygulanan MÜŞTERİ ÖDEME TARİFESİ sayesinde müşteriler ödeyecekleri taksitleri bütçelerine göre kendileri tayin edebilirler.
- ② Yalnız SINGER, yurdumuzu kapsayan SINGER BAKIM SERVİSİYLE müşterilerine devamlı bakım ve ihtimam sağlar.
- ③ Yalnız SINGER, dikiş makinası alıcılarına EVDE BEDAVA DENEME imkânı verir.
- ④ Yalnız SINGER, dikiş makinalarının hünerlerini göstermek ve öğretmek amacıyla DİKİŞ ve NAKİŞ KURSLARI düzenlemektedir.

SINGER

M 268

Standard — 196

Emniyet, Standardlar ve Mevzuat

Yazan :

Morris KAPLAN (*)

A.B.D. Tüketiciler Birliği Teknik
Direktörü

Çeviren :

İ. Taner BERKÜN

Çağımızda tüketici, çarşıya çıktığı zaman ihtiyaçlarını karşılayacak çok çeşitli mamülleri bulabilme olanağına sahiptir. Ancak, bu mamüller tam anlamıyla bir belirsizlik içinde olduğundan, ihtiyaçlarını hangisinin, ne ölçüde karşılayabileceğini saptamakta genellikle güçlük çeker. Malların belli başlı özellikleri, çoğunlukla tüketiciye duyurulmaz. Duyurulsa bile, kullanılan dil, konuşmacının (üretici) dilidir. Dinleyici (tüketici) pek hesaba katılmaz. İşte tüketicinin, mamül standartları ile olan yakın ilişkisi de, bu zayıflığından doğmaktadır. Mamül standartları, ona, satın alacağı mal konusunda neleri bilmek ihtiyacında olduğunu gösterir. Konu bu açıdan ele alındığında, iki ana faktörle karşılaşırız: Birincisi, tüketicinin bilmek durumunda olduğu mamül standartları (açık ve kesin bir dil); ikincisi ise, bu açık ve kesin dili, etkin bir şekilde kullanabilme, uygulayabilme olanağı (garanti markalı, etiketler v.b.).

Tüketiciler olarak hepimiz biliriz ki, hemen hemen bütün alanlarda, bu iki faktörü gerçekleştirmekten daha çok uzak durumdayız. Bunun nedenlerini araştırmak için, oldukça derine inmek gerekecektir. Biz, konumuzun sınırları içinde kalarak yalnızca şunu diyelim ki, son beş yıl içinde Uluslararası Standardizasyon Teşkilatı (ISO) bünyesinde bu konu çok tartışılmış; hatta bazı işler de yapılmıştır.

İhtiyacımız olan standartların hazırlanmasında bizlere düşen görevler nelerdir? ISO'nun daha çok uluslararası düzeyde olmak üzere taşıdığı sorumluluğu hepimiz bilmekteyiz. Fakat tüketicilerin, hâlâ pek çok konularda kendilerine gerekli bilgiyi sağlayacak standartlara ihtiyaçları vardır.

Bu ihtiyaçları karşılamada sorumluluk kime düşmektedir?

Hemen hemen bütün ülkelerde tüketim mallarının kalitelerini belirten standartların uygulamaları ihtiyardır. Bu demektir ki, Herhangi bir üretici, standartları, kendi açısından bir yarar görürse uygulayacak; değilse uygulamayacaktır. Bununla beraber durum, ülkeden ülkeye bazı farklılıklar da göstermektedir. Örneğin A.B.D.'nde bazı emniyet standartlarının uygulaması mecburidir.

A. B. D.'nde tüketim malları ile ilgili emniyet standartlarının tarihçesini incelediğimizde, bunların, bazı trajik olayların ortaya çıkmasından sonra, yasalar yoluyla mecburi uygulamaya konu edildiklerini görürüz. Besinler ve içkiler, bazı kimyasal maddeler, yanı-

cı dokumalar, otomobiller, oyuncaklar gibi mamüllerin standartları hep bu yolu izlemişlerdir. Belki başka ülkelerde durum farklıdır. Bazılarında, örneğin elektrikle çalışan mamüller için mecburi yürürlükte emniyet yönetmeliklerinin olduğu bilinmektedir. Konunun çeşitli ülkelerde gösterdiği gelişmelerin ve nedenlerin incelenmesi, kanımızca daha çok antropolojistlerin işidir.

Fakat şurası bir gerçektir ki, mecburi emniyet standartlarının yürürlükte olduğu ülkelerde bile, tüketim mallarının bu emniyet koşullarına uygunluğu yüzünden pek çok yaralanma ve ölüm olayları görülmektedir. Bu olaylar hakkında kesin istatistikler de sağlanamamaktadır. Örneğin, mamüllerin yüzeylerinin fazla ısınmasından dolayı ortaya çıkan yanmaların; ya da bir kibrit alevinin ev eşyasını tutuşturmasından doğan yangınların hesabını kim tutabilir? Meşrubat şişelerinin patlamasından meydana gelen yaralanmaların ve kör olan gözlerin sayısını kim bilebilir? Mamüllerin kesici kısımlarının ya da kırılan cam kapıların sebep olduğu kazlarla ilgili kayıtlar nerededir? Emniyet şartlarına uymayan frenler yüzünden kaç bisiklet kazası olmaktadır acaba? Kimbilir, emniyetsiz oyuncaklar, kaç küçük çocuğun yaralanmasına ya da sakat kalmasına sebep olmuştur.

Bir ulusun ordusu hakkında, demir ve çelik üretimi, ithalat ve ihracatı hakkında sayısız bilgilere kolaylıkla sahip olabiliyoruz. Fakat, bazı mamüllerin emniyet şartlarına uygun olmaması nedeniyle ortaya çıkan zararların büyüklüğünü ancak bir felâket dolayısıyla; ya da bazı araştırmacıların yaptıkları çalışmaları sonucunda öğrenebiliyoruz.

Son zamanlarda, A. B. D.'nde Kongrenin direktifi ile Cumhurbaşkanınca kurulan bir komisyon, böyle bir araştırma yapmıştır. Mamül Emniyeti Ulusal Komisyonu'nun yayınladığı rapor (1) herkes tarafından dikkatle incelenmeye değer niteliktedir. Hernekadar, konunun ayrıntıları ülkelere göre farklılıklar gösterirse de, raporda yer alan analizler ve tavsiyeler bütün ülkeler için geçerlidir. Sözünü ettiğimiz rapor, sadece problemi önemli boyutları ile ortaya koymakla kalmamakta; aynı zamanda bu konunun ciddi bir problem olarak belirtilmesinin nedenlerini ve çözüm yollarını da açıklamaya çalışmaktadır.

Tartışmaya başlamak üzere rapordan bazı parçaları hep birlikte okuyalım,

«Yılda 20 Milyon kadar Amerikan vatandaşı, ev içinde tüketim mallarının (2) sebep olduğu kazalardan zarar görmektedir. Bu kazalar sonucunda 110.000 kişi sakat kalmakta; 30.000 kişi de ölmektedir. Kayıpların Ulusal ekonomiyeye maliyeti ise 5,5 milyar dolara yaklaşmaktadır.

«Tüketicilerin, emniyet şartlarına uygun olmayan tüketim malları yüzünden karşı karşıya bulundukları tehlikeler, standard ölçülerin çok üstündür.»

«Aşağıda mamül sınıfları içinde, Amerikan tüketicisi için tehlike yaratacak tipler ve modeller görmüş bulunuyoruz: Mimari cam eşya, renkli televizyon cihazları, havai fişekler, kat kaloriferleri, cam şişeler, ev için kimyasal maddeler, sürat bisikletleri, sıcak su vaporizatörleri, merdivenler, başı koruyucu donanımlar, çimen biçme makineleri, oyuncaklar, gazlı ısıtıcılar, sıkma- lı çamaşır makineleri ... Gerekli emniyet şartlarına uygunsuzlukları nedeni ile kazalara yol açmaları muhtemel diğer mamül sınıflarını derinliğe araştırmak mümkün olmamıştır.»

«İmalâtçılar, bu uygunsuzlukları tam olarak ortadan kaldıramasalar bile, büyük ölçüde azalma olanağına sahiptirler ve emniyet konusunda en kısa zamanda en büyük adımı atabilecek güçtedirler.»

«Memnunlukla belirtelim ki, imalatçılar arasında, bu zararları önleme istek ve eğilimi pek zayıf değildir. Ancak bu istek ve eğilim, rekabetin zorlaması ile etkisiz kalabilir. Emniyet gereklerine uymamanın sonucunda baş gösterecek maliyet artışları, fiyatları yükseltebilir. Diğer taraftan, emniyet endişeleri, tüketici tarafından tutulmayan dizaynların ortaya çıkmasına da sebep olabilir. Bu yüzden konuya hü-

(*) M. Kaplan, 1970 Eylül'ünde Ankara'da düzenlenen ISO 8. Dönem toplantılarına katılmış ve Genel Kurul çalışmaları arasında yer alan «Standardlar ve Tüketicinin Sorunları» konulu uluslararası açık oturumda, ilgi ile izlenen bir tebliğ sunmuştur. Bu yazı adı geçen tebliğin tam olarak çevirisidir.

(1) Mamül Emniyet Ulusal Komisyonu Raporu - Haziran 1970 U.S. Government Printing Office yayını, Fiyatı : 1,75 Dolar

(2) Tüketim malı, raporda besinlerin, içeceklerin, kosmetiklerin, motorlu cihazların, haşere ilaçlarının, ateşli silahların, sıgaranın, radyolojik cisimlerin ve çabuk alevlenen bazı dokumanların dışındaki bütün perakendeci mamülleri olarak tanımlanmaktadır.

ÇALIŞ-ÖVÜN-GÜVEN

Heico Floresant Balast ve Transformatör Fabrikası, senelerce kader ve işbirliği yapmış olan sayın ve vefakâr müşterilerine yeni başarı ve muvaffakiyetini bildirmekle şeref duyar.

Floresant mevzuunda senelerce söz sahibi olan fabrikamız bu kerre haklı iddiasını Türk standartlarına girerek belgelerle yalnız yurdumuzda değil bütün dünyada kendisini kabul ettirmiştir. 30.12.1968 tarih 14069 nolu Türk standartları kalite belgesine haiz olan müessesemiz bu şerefte hepinizin hak ve hissesi olduğunu kabul etmektedir. Sizlere teşekkür eden fabrikamız işbirliğimizin devamlı olmasını diler.

Yüzde yüz Türk emeğinin mahsulü olan HEICO marka Floresant Balastlarımız, bundan böyle HEICO markasının ve Türk Standartlarının garantisi altında imal edilmektedir.

Hürmetlerimizle
Hayk Değirmencioğlu

Standard — 195

kümet el atmalı ve tüketici adına, şartlara göre emniyet bakımından ne ölçüde bir tolerans tanınabileceğini saptamalıdır.»

«Emniyet standartları hazırlamaya yönelik endüstri çalışmaları bu konuda gerekli olan teknik yetkiyi düzene sokmak bakımından büyük önem taşımaktadır. Ancak, bu standartların ihtiyari nitelikleri yüzünden optimal düzeyi bulmak güçtür.»

«İhtiyari standartları yapanların, bu çalışmalara gönülden bağlılıkları ve imanlı çabaları, emniyet standartları konusunun geliştirilmesi için yeterli değildir. Bu çabalar, zararların azaltılması yönündeki uğraşların gecikmesini önlemek bakımından, herhangi bir endüstriye, çok az bir sorumluluk payı yükleyebilmektedir.»

«Bir endüstri kolunun uygulamayı kabul ettiği ihtiyari emniyet standartları, ancak bazı imalatçıların ve özellikle küçük iş adamlarının katında değer taşımakta ve onların, diğerleri yararına cezalandırılmalarını -o da tam ve yeterli olarak değil- sağlayabilmektedir.»

«Emniyet standartları herne kadar, mamûlu iyi bilen teknik personelin yardımı ile hazırlanıyorsa da, bunların yeterli olup olmadıklarını en iyi hükümet saptayabilir.»

«... İhtiyari emniyet standartları yoksa; ya da yetersizse, hükümet ilgili endüstriyi, bunları hazırlamaya; yahut geliştirmeye zorlamalıdır.»

«İnsanların davranışlarında ölçülebilir değişikliklerin olması henüz çok uzak bir ihtimaldir. Bunun gibi, ev içindeki yaşayış biçiminin de yakın bir gelecekte gelişme göstermesini bekleyemeyiz. Klasik eğitim metodlarının

sınırlı gücü bellidir... Öyleyse bir taraf tan eğitime devam ederken, öbür yandan da, emniyet şartlarına uygunsuzluğun doğurduğu zararları azaltmak için mamûl dizaynlarını ve imalat metodlarını geliştirecek ek çabaları teşvik etmeliyiz.»

«Bu konuda, başkanın atayacağı ve Senato'nun da onaylayacağı bağımsız bir federal kuruluşa çok geniş sorumluluklar verilmelidir. Bu kuruluşun üyeleri arasında bir de avukat bulunmalı ve bu avukatın başlıca sorumluluğu bütün hukuk anlaşmazlıklarında tüketicinin sözcülüğünü yapmak olmalıdır. Sözü edilen kuruluşa, gerekli tüzükleri yayınlamak ve mecburi emniyet standartları yapmak konusunda geniş yetkiler tanınmalıdır. Böylelikle, tüketim mallarının emniyetsizliğinden doğan zararları önlemek; hiç olmazsa çok azaltmak olanağına kavuşabiliriz.»

«Her hangi bir tehlike söz konusu değilse, Federal müdahaleler de gereksizdir. Hükümet, özel sektöre gereksiz müdahalelerden kaçınmalı ve daha çok standard yapılmasını desteklemelidir. Diğer taraftan, mecburi standard yapma konusunda bir Federal yetkinin bulunması uygun ve gerekli ihtiyari standartlar hazırlanmasına engel olabilir. Yukarıdaki önerimiz, yalnızca, standard eksikliği yüzünden belirli bir zamanın, ya da hasarın ortaya çıkması ve özel kişilere, tüketiciye, endüstri gruplarına, sözü edilen kuruluşa sunulmak üzere bir standard tasarısı hazırlama fırsat ve olanağının verilmesi şartıyla geçerlidir.»

«Harekete geçme ihtiyacı ortaya çıktıktan sonra, emniyet standartlarını hazırlama çalışmaları aylarca sürüncemede kalmamalıdır. Bir standard, hükümetin ve özel sektörün kaynaklarının el verdiği ölçüde hızla bitirilmelidir.

Yaratılacak olan kuruluşun, görüldüğü tehlikeleri derhal önlemek üzere emniyet standartları yapabilmeye yetkisine sahip olmasını da öngörmekteyiz.»

«Emniyet standartlarının yapılması, imalatçıların tümünü tatmin edecek bir sonuca ulaşmaya kadar bekletilmez. Tatmin olmayan imalatçıların, görüşlerini kuruluşa bildirme; ya da mahkemelere başvurma hakları elbette saklıdır.»

★

Görüldüğü gibi, yasama organlarının, tüketim mallarının emniyeti konusundaki rolleri bütün açıklığı ile ortaya çıkmaktadır. Tüketici zamanla daha bilinçli ve aktif duruma gelmekte; böylelikle yasama organlarına baskısı da büyük ölçüde ağırlaşmaktadır. Mensubu olduğum A. B. D. Tüketiciler Birliği, bütün gücü ve olanakları ile, Komisyon tarafından önerilen bu resmî organın kurulmasını desteklemekte ve onun çalışmalarına katkıda bulunmaya hazırlanmaktadır. Diğer ülkelerdeki tüketici kuruluşları da, henüz böyle bir çabanın içinde değillerse, A. B. D. de izlenen yol kendileri için örnek olabilir.

ISO da, ihtiyaç duyulan emniyet standartlarını hazırlamak sureti ile tüketici probleminin çözümlemesine büyük katkıda bulunabilir. Fakat zamanın hızla geçmekte olduğunu hatırlatmada da yarar vardır.

Hepinizi, konuya önemle eğilmeye davet ederek sözlerimi bitiriyorum.

TÜRK STANDARDLARI ENSTİTÜSÜ ADINA

SAHİBİ VE BAŞYAZARI : FARUK A. SÜNTER
MÜHÜRSESE MÜDÜRÜ : VELİD İSFENDİYAR
GENEL YAYIN MÜDÜRÜ : MUZAFFER UYGUNER
BU SAYININ SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ : İ. TANER BERKÜN

BASILDIĞI YER : Türkiye Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Matbaası - Ankara

TELGRAF ADRESİ : STANDARD — ANKARA
TELEFON : 17 19 31 - 17 91 24/69
POSTA KUTUSU : 73, Bakanlıklar — ANKARA

İLAN TARİFESİ

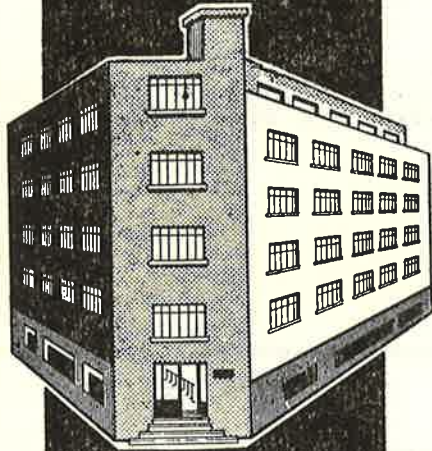
Tam sahife	1/2 sahife	1/4 sahife
800 Lira	450 TL	250 TL

Kapak içleri ve arka kapak 1000 lira.
İlave renk başına 250 lira fark alınır.

ABONE ŞARTLARI

ADİ POSTA	UÇAK POSTASI
Yıllık 12 Lira	Abone bedeline uçak postası ücreti ilave edilir.
6 aylık 6 Lira	
Sayı 1 Lira	

Yazılar, Derginin ve yazarın adı anılarak aktarılabilir.

Surtel
KABLOLARI

garantisi altında imâl edilen
Yüksek kaliteli

SURTEL

enerji kabloları

Türk Standartları enstitüsünün kalite belgesini taşımaktadır. o/o 100 Türk sermayesi ile kurulmuş SURTEL fabrikasının kablolarını
GÜVENLE KULLANABİLİRSİNİZ.

1 Kv. } T, TT, TP, NYY, NYCY, NYFY
6 Kv. } ve her tip enerji ve kumanda kabloları
10 Kv. } imalâtına devam edilmektedir.

Pek yakında 15 Kv. lık yeraltı enerji kabloları piyasaya sunulacaktır.

SURTEL fabrikası, mamullerine karşı gösterilen büyük ilgiden kıvanç duyar ve teşekkür eder.

SURTEL KABLO SANAYİİ

Anonim Şirketi

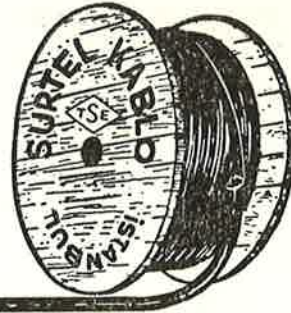
Bankalar, Okçu Musa Cad. No. 80

Karaköy - İstanbul

MERKEZ Tel : 44 65 83 - 49 97 90

FABRİKA Tel : 47 15 43

TELGRAF : Surkablo İstanbul

BATİ REKLÂM

SUMMARY OF CONTENTS

PRESIDENT SÜNTER'S LEAVE TAKING MESSAGE

p. 3

ISO President Faruk A. Sünter's term of office was terminated at the end of 1970. President Sünter has, in compliance with the traditional practice in this respect, issued a leave taking message originally prepared in French. The English and Russian translations of the message have been prepared by the ISO Central Secretariat in Geneva and promulgated to all the member bodies of ISO.

STANDARD's editorial in this issue is the Turkish version of President Sünter's leave taking message.

NEW TURKISH STANDARDS

p. 5

The Technical Council of the Turkish Standards Institution accepted 11 new standards in the last month of 1970. The titles of new standards are given below :

- 1 — Edible sunflowerseed oil
- 2 — Edible cottonseed oil
- 3 — Edible maize oil
- 4 — Edible sesameseed oil
- 5 — Edible soya bean oil
- 6 — Edible arachis oil
- 7 — Edible rapeseed oil
- 8 — Edible oils of vegetable origin (not subject of a specific standard)
- 9 — Methods of analysis for edible oils of vegetable origin
- 10 — High pressure mercury vapour discharge lamps

VII. TURKISH COOPERATIVE CONGRESS

p. 7

The VII. Turkish Cooperative Congress organized by the Turkish Cooperative Association took place at TSE's Auditorium on 21-25 December 1970.

During the Congress, several important aspects of cooperatives and cooperative activities were discussed in general sessions as well as at several committees.

SLEEPER CAR

p. 11

Our writer of humour tells about her journey from Ankara to Istanbul in an old fashioned sleeping car, the discomforts of which were augmented by a general strike of two hours which stopped the train

only a few hundred meters from the station and a strong south wind storm which prevented passage from the Asiatic side of the Bosphorus to the European side.

The writer concludes by saying that old fashioned sleeping car was a perfect example of standard without regard to the reality of comfort.

THE ROLE OF THE MINISTRY OF CONSTRUCTION AND SETTLEMENT IN CONTROL OF STANDARDS

p. 13

Our readers know that the first and most important document which recognizes a wide range of authorization to the Turkish Government in regard to making and controlling standards was Statute No. 1705. The first article of the said Statute reads :

«In order to protect domestic and foreign trade interests as well as to prevent adultery, the government is authorized to take measures regarding agricultural, animal and mineral products, their compositions throughout all phases of their preparation for the market, including their packing, transportation and the legislation they are subject to.»

As it would be impossible to activate all the ministries for the undertaking of preparing of such a wide range of measures, it was necessary to specify the tasks each ministry would undertake by virtue of specific provisions to be included on their organizational statutes.

Paragraph (c) of article 1 and paragraph (c) of article 3 of the organizational statute No. 6973 of the Ministry of Industry stipulates that it is the duty of the Ministry to prepare the standards for industrial products and carry out the controls regarding these standards.

Article 9 of the organizational statute No. 3614 of the Ministry of Commerce charges the said Ministry with the task of standardizing and controlling export products.

Paragraph (d) of article 10 of the organizational statute of the Ministry of Health and Social Welfare charges the said Ministry with the task of controlling all edible and potable products.

The statutes of the Ministries of Public Works and Agriculture do not contain any provisions foreseeing standardization in these fields, whereas paragraph (c) of article 11 of the organizational statute of the Ministry of Construction and Settlement stipulates that the said Ministry cooperate with other Ministries concerned to ensure standardization of construction materials.

However as it is not specified in the statute how this cooperation will work, serious misunderstanding and conflicts arise among the ministries in regard to:

a) establishment of the standards of construction materials in compliance with the established standards, and

b) regulating the imports and trade of construction materials.

For instance, even though the Ministry of Construction and Settlement possesses a laboratory for construction materials, there are no provisions placing it at the disposal of standardization controls. Consequently, controls of construction materials are not carried out as efficiently as desired. For this reason it is our hope that necessary legislation will soon be provided to place this Ministry in charge of the controls of construction materials.

EDIBLE VEGETABLE OILS

p. 14-15

Fats and oils meet a considerable portion of human body's requirement for energy. We all consume butter, olive oil, margarines and vegetable oils in our daily lives. Until 20 or 30 years ago the only fat and oil known to us were butter and olive oil. Technological progress since then resulted in finding an economic method of turning liquid oils to solid ones. Thus, oil seeds gained importance in our economic lives at the cost of creating competition for olive oil. The increasing rise in world population as well as the need for supplying high quality nourishment for humans led to the discovery of the method of obtaining edible residue olive oil from oil cakes, complete with a world standard.

The Turkish Standards Institution has recently finalized seven standards for edible vegetable oils in addition to the standard for edible olive oil as well as the standard for inspection methods which covers all seven of the standards.

The subject standards comply with the drafts prepared and accepted by the FAO/WHO Codex Committee for Fats and Oils.

STANDARD FOR GLOW STARTERS FOR TUBULAR FLUORESCENT LAMPS

p. 16-17

Range of use of fluorescent lamps is widening daily. Consequently the importance of glow starters for fluorescent lamps is increasing in the same proportion. TSE taking note of this situation prepared a standard for glow starters for tubular fluorescent lamps, making use of IEC publications, British Standards and relevant Turkish Standards. After having duly been sent to 93 different private and public institutions for comments, the standard was finalized by the TSE Electric Preparatory Group and accepted as TS 805 by TSE's Technical Council in December 1970.

The article gives technical information about TS 805, Standard for Glow Starters for Tubular Fluorescent Lamps.

STANDARDS FOR GREEN BEANS, SHELLING PEAS AND LEEKS

(p. 19)

Consumption of fresh vegetables continue to follow an upward curve. As standard of living of communities grow higher and as importance of vitamin full fresh vegetables as food is understood better, it is natural for the trend of consumption to go higher. Turkey has in recent years recorded an increase in her exports of fresh fruits and vegetables in line with the above described developments, the average annual increase in such exports being 19.3 percent.

The new Turkish standards for green beans, shelling peas and leeks reflect Turkey's position as an important exporter of these produce, and they

are expected to bring new discipline to growers, forcing them to grow varieties that are on demand in both domestic and foreign markets, and also assisting them in evaluating their efforts better.

TS 797, Standard for Green Beans, cover the types that come under the variety designated *Phaseolus Vulgaris*. The Standards recognises two qualities for green beans and give detailed description of each quality. The Standard also specifies the types of packing to be used, as well as the methods of sampling and inspection.

TSE 798, Standard for Shelling Peas, cover types of peas that come under the variety designated *Pisum sativum* L. This standard, like the standard for green beans, recognizes two qualities of shelling peas.

TS 795, Standards for Leeks, deal with types of leeks under the variety designated *Allium Porrum* L. This standard also has two quality classes, and all the other necessary stipulations.

TSE PRESIDENT SÜNTER AT THAI STANDARDS INSTITUTION

(p. 20)

The Turkish Standards Institution's President spent December away from Turkey in Bangkok. During his visit in Bangkok, Sünter studied the standardization activities in Thailand and sent the following report :

«It appears that among the countries situated in the southern door of the Far East, Thailand possesses the highest number of standardization bodies. They can be enumerated as follows :

1. Thai National Standard Specifications Center,
2. Thai Industrial Standards Institution,
3. National Energy Standards Section,
4. Bureau of Standards of Trade Commodities,
5. Food Quality Control Committee,
6. Pharmaceutical Committee,
7. Measures and Adjustments Office.

All of the above seven bodies prepare and implement standards. The first of the seven was founded in 1963, within Applied Scientific Research Center of Thailand and is responsible for preparing the national standards. It is this same organization which is the member of ISO.

The second one is a section attached to the Department of Science of the Ministry of Industry.

The third is attached to the Ministry of Development, the fourth and seventh to the Ministry of Economy while the rest to the Ministry of Public Health.

All these bodies are disunited and do not appear to be forceful. They might gain power financially and manpowerwise if they could be brought together. For instance the standard body first in the list is in the nature of an international organization. It has a staff of only five. If all the bodies concerned with standardization could get together, hundreds of technicians with large laboratories at their disposal could work together.

Mr. R. Gay, the former General Manager of the U.S. National Standards Body and Dr. Lal C. Verman, the former General Director of the Indian Standards Institution have already studied this situation in their capacity as advisors for international organizations and submitted reports for the same purpose but getting united appear to be confined to personal efforts of a few persons.

I wish success to my Thai friends in their efforts.»

OBSTACLES TO TRADE

p. 21

Like other organizations which have sought to deal with this problem, the International Chamber of Commerce (ICC) considers that the majority of obstacles which at present affect trade of certain groups of products and equipment could be eliminated if the present rigidity of the rules in force were avoided and if remaining divergencies between national requirements were eliminated.

Industrialists, traders and their associations should in their own interest support vigorously the efforts made in favour of harmonization both by international organizations such as ISO and IEC which recommend uniform standards, and by organizations such as ORGALIME (for the European engineering industries) which use their influence to ensure that national standards conform to these recommendations.

Governments for their part should :

- (a) refrain from incorporating into their legislative and regulatory provisions detailed technical requirements except in cases where this is absolutely necessary in the public interest;
- (b) ensure that standard and technical requirements which are made obligatory by official action of a legislative or regulatory character are in conformity so far as possible with the recommendations of international organizations concerned with standardization;
- (c) use their influence with private bodies responsible for the establishment of standards to ensure that they follow the same principles when these standards are not made obligatory by national authorities through legislative or regulatory provision.

— Extract from the ICC booklet, «Non-tariff Obstacles to Trade».

(ISO Bulletin)

ISO ESTABLISHES THREE QUALITY GRADES FOR SOLID OAK PARQUET STRIPS

p. 21

ISO has established three quality grades for solid oak parquet strips, which it is expected, will facilitate international trade in this product. Detailed specifications for each grade are contained in ISO Recommendation 1324, which has been drawn up by an international committee of experts in semi-manufactures of timber.

In best quality three-star grade, for example, the strips must be entirely of heartwood; only very slight differences in colour are permitted, and stains are excluded. There must be no wormholes or larval galleries, and only sound knots not exceeding 2 mm in diameter are allowed.

Further detailed requirements cover the cut, the grain, the condition of the back and the edges of the strips as well as the face. Less stringent requirements are demanded for the two-star and one-star grades but strips containing more anomalies and defects than those allowed for the one-star may not be delivered under the ISO designation.

The regulations for manufacture, the specifications and the delivery conditions relating to solid wood parquet strips are fixed by an earlier ISO Recommendation, R 1072.

(ISO News Service)

ISO SYMBOLS PREVENT BUILDING MIX-UPS

p. 21

What is a «left hand window» or a «right hand door»? It all depends on which side of the window or door one happens to be.

The question is by no means an academic one for architects and builders. Hinges, pivots, bolts, locks, etc. used on doors, windows or shutters are not always identical, their form depending on whether they are used on leaves closing in one direction or the other and, frequently, on their position on the various faces.

To facilitate international trade in these components, an ISO Technical Committee of international experts has developed ISO Recommendation 1226. This document specifies a standard convention to identify the direction of rotation and the faces of the leaves of a door, window or shutter and lays down unambiguous designations and symbols, which avoid the need to resort to drawings.

(ISO News Service)

ISO EXAMINES MEANS OF REDUCING EARTHQUAKE DAMAGE

p. 21

ISO experts are seeking international agreement on methods of evaluating seismic forces for use in designing structures to resist earthquakes.

It is well recognized that to give complete protection against all earthquakes is not economically feasible but a great deal can be done to minimize the effects. Sound design can reduce the loss of human life and personal injury, ensure continuity of vital services and minimize damage to property.

It is generally accepted that earthquake design forces should be estimated in order to :

- (a) prevent structural damage and minimize other damage in moderate earthquakes which occasionally occur;
- (b) avoid collapse or serious damage in severe earthquakes which very seldom occur.

A Draft ISO Recommendation on the subject points out that a greater degree of safety is required for buildings where a large number of people assemble or which are essential for public well-being in the event of earthquakes such as hospitals, power stations and broadcasting stations.

The methods described in the draft document are mainly for evaluating the design earthquake forces on buildings, towers, elevated tanks, stacks, etc. However, most of the principles are applicable also to structures such as bridges, dams, and harbour installations.

Appropriately, the secretariat for the ISO Working Group which has drawn up the document is held by the ISO Member Body for Japan - which lies in one of the most earthquake-prone zones in the world.

(ISO News Service)

MORE AND BETTER FRUIT AND VEGETABLES - THROUGH INTERNATIONAL STANDARDIZATION

p. 22-23

Approximately one quarter of a person's daily intake of food should consist of fruit and vegetable in various forms, according to nutrition experts. Fruit and vegetables play this important part in a well balanced diet because of their high content of protective compounds (vitamins and minerals).

This proportion is far from being achieved, even in the most industrialized countries but the world supply of horticultural produce is increasing and this trend is expected to continue. European output, for example, doubled between 1938 and 1961.

International standardization has played a considerable part in improved distribution methods, the development of trade and increased consumption.

Basically, standardization helps to «clarify» the market, by avoiding the confusion which would otherwise ensue if goods of varying and unidentified quality were to arrive on the market as an indistinct mass.

Standardization is one of the chief factors which has induced producers to consider essential trade requirements, and this has led to :

- (a) A growing tendency to select high quality produce with a high market value, in keeping with techniques of packaging, storage and transport as well as consumer requirements at home and abroad.
- (b) The rationalization of crop methods, with the object of achieving market value for the harvest by:
 - developing highly productive modern orchards;
 - modernizing cultivation (mechanization);
 - introducing such practices as pruning and thinning, the use of pesticides and careful transport to the packing station.

Producers are now aware that standardization begins on the tree or in the field, and that the reward they reap will depend on how well the product meets market requirements both as to quality and quantity.

The increasing use of and confidence in standard specifications has made possible the sale of merchandise which is not physically present. The steadiness of quality which standardization implies offers such a guarantee to the prospective buyer that he can order from representative samples of the stock.

An extreme case is an experiment in wholesaling on the Milan market. There, fruits and vegetables of any origin or destination are offered for sale on the mere authority of «data sheets» describing the produce in terms of current standard specifications.

The advantages of such a scheme are :

- price formation for firm sales takes place before the goods leave the point of shipment, which strengthens the producer's position. In conventional auction selling where the produce is sold at the point of arrival, the shipper may be unable to retrieve them or even divert them to another destination;
- transport routes can be shortened, since the goods can move directly from the point of shipment to the destination determined upon at the time of purchase;
- countries remote from major centres of consumption can compete on equal terms with those nearby, thus tending to eliminate the premium conferred by location.

For developing countries, standardization represents an invaluable tool for a rapid improvement in their economies.

Standards provide detailed requirements relating to such factors as :

- **cleanliness** : i.e. practically free from foreign matter such as earth, dust, dirt or visible traces of chemicals (invisible traces of chemicals are the responsibility of public health services);
- **freedom from abnormal external humidity** : excess humidity on lettuce, spinach, etc., causes rapid decay;

- **freedom from foreign taste and/or smell** : products which have been in contact with other food or stored in poorly maintained premises may acquire a taste or smell affecting their acceptability;
- **degree of ripeness** : fruit which is insufficiently developed is unable to attain full ripeness, while over-ripe fruit cannot withstand normal distribution operations.

Produce may be sorted into various classes, ranging from what is termed «marketable quality» to «superior quality». The former class must meet certain minimum requirements ensuring fitness for consumption and meeting the needs of customers who are not too demanding and for whom price is more important than quality.

Consumer behaviour studies have shown that the customer makes his decision by more or less consciously and intensively combining the following factors :

- flavour;
- external appearance as determined by class, presentation and packaging;
- price;
- food value.

Lack of indication as to quality often induces the consumer to try (often vainly) to protect himself by buying the most expensive product. A classification of produce according to actual quality can therefore be welcomed by the final buyer, provided it is clear and simple.

Technical advances in the retailing of fruit and vegetables were made possible by the widespread use of standards. The advantages are most clearly seen in the modern supermarket which brings the combined advantages of guaranteed quality, efficient conservation by refrigeration, use of pre-packaging methods in conjunction with self-service, variety of choice and lower prices.

Improved living standards in many countries are leading to rising demands for high-grade products, but consumer taste and behaviour also vary according to the country, the social structure etc. For example, German and British consumers show a marked preference for large-seeded, thick-skinned grapes. There are other subtle factors to take into account. A fall in temperature may cause a sudden fall in the demand for tomatoes, compared with that for other vegetables.

Standardization must not have the effect of «crystallizing» the situation at a given moment, but must be an instrument which can be perfected through contact with changing technical, commercial and legal reality. In particular, it must provide for the constant adjustment of production requirements in the exporting countries with marketing and consumption in the importing countries.

In short, standardization is the basic instrument which enables the market for horticultural produce to be more efficiently organized. By increasing productivity and rationalizing marketing operations, the costs of marketing are reduced. By obtaining a better adjustment of supply and demand, more stable and advantageous prices are ensured for both producers and consumers.

(ISO News Service)

SAFETY, STANDARDS AND LEGISLATION p. 25-27

This article is the Turkish translation of the paper on «Safety, Standards and Legislation» which had been delivered by Mr. Morris Kaplan, Technical Director of the Consumer Union of U.S., at the open session held on Standards and Consumer Problems» during ISO's 8th Session in Ankara in September 1970.